

Lucius Shepard

Vesmířan Billy Vilejš

(Barnacle Bill the Spacer)

Takhle už to chodí, že to, co jsme, z nás nedělají významné převraty času, nýbrž všední věci. Brutální nehody našich narození, jednoduché chtíče, které se z rozmaru nebo proto, že představují výzvu pro něčí hrdost, proměňují ve složité tragédie lásky, nemilosrdné působení změn, divoká sladkost duší, které protnou oběžné dráhy našich životů, chvíli cestují stejným kursem a pak odbočí do zapomnění a nezanechají nám po sobě žádný konkrétní tvar, o kterém bychom mohli přemýšlet, žádné snadno pochopitelné schéma, ze kterého bychom mohli čerpat osvícení... Často přemítám o tom, proč vypravěč, když jsou příběhy utkány z takového materiálu, je obvykle předsvědčen, že musí syrový pach života zakrýt parfémem, nahradit krvavé ztráty řečmi o ušlechtilé oběti a zmírnit srdceryvnou bolest na pocit zamyšleného smutku. Předpokládám, že většina lidí chce dostat pravdu naservírovanou se sentimentální oblohou; nebezpečná nejistota světa je leká a přejí si vyhnout se tomu, aby do ní byli hozeni po hlavě. Jenže když se tomu vyhnou, uniká jim ten hluboký smutek, který může povstat z úvah o lidském duchu v extrémních situacích, a stávají se slepými vůči kráse. Mám na mysli tu krásu, která zoceluje naši existenci. Tu krásu, která přichází skrze rány, která šeptá černá slova do našich uší na pohřbech, slova, která nás přimějí setřást slabost truchlících a říci: Už ne, už nikdy. Tu krásu, která vyvolává hněv místo lítosti a podněcuje k zápasu namísto k lenivé estetice diváků. Jediné příběhy, které stojí za to vyprávět, jsou podle mého ty, v jejichž jádře se ta krása skrývá. A základním cílem vypravěčského umění je takovou krásu osvětlit, zdůraznit její ústřední význam a nechat ji svítit kupředu z nevyhnutelných trosek našich nadějí a z žalostné skutečnosti našeho selhání.

Tohle tedy je ten nejkrásnější příběh, který znám.

Všechno se to seběhlo ne tak dávno na stanici Solitaire venku za oběžnou dráhou Marsu, kde se montovaly a odkud se vypouštěly nadsvětelné lodě, které pak mizely v tisícimílových světelných efektech, a přihodilo se to člověku jménem William Stamey, jinak známému jako Billy Vilejš.

Moment, říkáte mnozí z vás, tenhle příběh už jsem slyšel. Byl vyprávěn a převyprávěn a vyprávěn nanovo. K čemu bude znovu jej opakovat?

Jenže co jste to vlastně slyšeli?

Představuji si, že něco takového, jako že Bill byl mile praštěný chlapík. Že to byl bezstarostný týpek se zvláštní zlatou jiskrou Stvořitele v hrudi a tudíž s jejím podivným výrazem v oku, kamarád se všemi, kdo ho znali. Že byl potřeštěný, nikoliv mentálně zaostalý, sentimentální, a ne nešťastný, a že byl postižený osudem, a ne že ho týrali, šikanovali a prohřešovali se na něm.

Pokud je tomu tak, pak byste měli dobře poslouchat, protože v Billovi se skrýval muž i chlapec, z nichž ani jeden nebyl ani v nejmenším bezstarostný, a věci, které udělal, a to, jak je udělal, mají rozhodně menší význam než to, co ho k tomu vedlo a jak se to odráží od duchovní chudoby a beznaděje našeho věku.

Mám podezření, že o tomhle všem jste neslyšeli prakticky nic.

Billovi bylo v době mého příběhu dvaatřicet roků a byl to zanedbaný, kysele páchnoucí chlapík se šouravou chůzí, s ustupujícími vlasy a přihlouplým obličejem, kulatým jako měsíček, jehož rysy - bezvýrazné modré oči, ústa jako Amorův luk a tupý nos - na něj byly příliš malé a nechávaly rozlehlou plochu nevyužitou. Ruce měl vždycky ušmudlané, staniční kombinézu pokrytou skvrnami a jen zřídkakdy s sebou nevlácel plátěný batůžek, ve kterém mimo jiné nosil svůj poklad složený z bonbonů a pornografických videokrystalů. Právě jeho záliba ve sladkostech a pornu nás často sváděla dohromady - žena, s níž jsem žil, Arlie Quiresová, provozovala krámk ve staničním koloniálu, kam si Bill přicházel doplňovat zásoby, a já, když mi to dovolily povinnosti na bezpečnostním oddělení, jsem Arlie vypomáhal za pultem. Kdykoliv Bill přišel, raději počkal, až na něj budu mít čas já; chápejte, byl vyplašený z každého, koho potkal, ale z hezkých žen nejvíc. A Arlie, pružná, snědá a přitažlivá, byla nejen hezká, ale měla také dobře proříznutou pusou, což ho odrazovalo ještě víc.

Zejména jedna příležitost může načrtnout Billovo základní postavení a vykreslit pozadí pro všechno to, co se semlelo později. Stalo se to jednoho dne asi šest měsíců před návratem nadsvětelné lodi *Perseverance*. Na montážních plošinách se právě vystřídala směna a bar, který byl součástí koloniálu, byl plný dělníků. Arlie musela někam odběhnout, nechala mi to tam na starost a ze svého strategického místa za pultem, umístěným v přední místnosti, jejíž stěny pokrývala holografická tapeta s obrazem slunného dne v dnes již zhynulé aljašské divočině a která byla vybavena kovovými stolky a židlemi, jež byly v dané chvíli neobsazené, jsem viděl blikající barevná světla v baru a slyšel vtíravý rytmus pulzní skupiny. Bill, jak míval ve zvyku, opatrně nakoukl dovnitř z chodby, aby se ujistil, že nablízku není žádný z jeho nepřátel, pak se všoural dovnitř, rozhlédl se nalevo i napravo, hlavu staženou mezi shrbená ramena, živý obraz provinilce. Přistrčil mi pod nos svůj penězostav, tenký kovový váleček, na kterém mrkaly tři zelené číslice, obnos, který hodlal převést na koloniál, a svým skřípavým, huhňavým hlasem se dožadoval, abych mu dal "něco nového", čímž myslel nové videokrystaly.

"Nemám pro tebe nic," řekl jsem mu.

"Lod' přiletěla." Vrhł na mne silně podezřívavý pohled. "Já to viděl. Byl 'sem venku a viděl 'sem to."

Arlie a já jsme se toho rána pohádali. Drobná názorová neshoda ohledně toho, na kom je řada, aby si prostřednictvím prioritních linek promluvil s příbuznými v Londýně, přerostl v

rozsáhlý spor; neměl jsem náladu se tady vybavovat tímhle stylem. "Nebud' hloupej," řekl jsem. "Přeci víš, že ještě nebudou mít vyloženo."

Jeho podezřívavý pohled zakolísal, ale nezmizel. "Už vyložili," opáčil. "Sáně lítaly sem a tam." V očích se mu objevil trochu zasněný výraz a začal pokyvvovat hlavou, jako by si představoval, že je zase venku na plášti stanice a pozoruje, jak raketové saně pendlují mezi lodí a nákladovými hangáry; jenže já jsem si všiml, že upírá pohled na jeden kus holografické tapety, na kterém se z lesa právě vykolébal hnědý medvěd a očíhával hromadu větví a mladých kmínků na okraji potoka, která mohla představovat bobří hráz. I když Bill v životě neviděl živé zvíře, jejich představa ho fascinovala, a když zrovna neměl, co jiného by pozoruhodného řekl, odříkával údaje o žirafách, slonech, klokanech, velrybách a ještě exotičtějších zvířatech, která se dnes vyskytovala už jen v legendách.

"Ale kruci!" prohlásil jsem. "I kdyby už měli vyloženo, musí to nejdřív roztřídit a udělat inventuru a potrvá nejmíň tejden, než z toho něco uvidíme. Jestli něco chceš, řekni mi konkrétně co. Nemůžeš sem jen tak vpadnout a říct...", pokusil jsem se napodobit jeho výslovnost, "...d'jte mi něco nového."

Zatímco jsem mluvil, z chodby vstoupili dovnitř dva muži a žena; postavili se do fronty za Billa, ale udržovali si od něj viditelný odstup, a když slyšeli, jak na něj vyjíždím, vyhledali můj pohled a dávali mi spikleneckými úsměvy najevo, že mou ostrou odpověď podporují. To mě přimělo zastydět se, že jsem na něj tak hulákal.

"Hele," řekl jsem, věda, že on ze sebe nikdy nic konkrétního vypočítá nedokáže. "Mám ti něco vybrat? Možná najdu ještě jeden nebo dva, který ještě nemáš."

Svěsil svou velkou hlavu a zakřiknutě přikývl. Podle jeho držení těla jsem poznal, že by se rád ohlédl, zda lidé za ním byli svědky jeho ponížení, ale nedokázal se k tomu přimět. Ošíval se a chvěl se, jako by ho jejich pohledy bodaly, rukama sevřel okraj pultu a prsty hnětl hladký povrch.

Než jsem se vrátil z příručního skladu, vtrousilo se z chodby dovnitř několik dalších lidí a před vchodem do baru okounělo půl tuctu mužů i žen, smáli se a rozprávěli a mezi nimi Braulio Menzies, patrně nejúpornější z Billových učitelů, velký plešatící muž se zažloutlou pletí, ulízanými černými vlasy, širokými rameny, mohutnými předloktími a prokvetlou mefistofelskou bradkou, která jeho výrazným rysům dodávala výhružný vzhled. Zanechal v Sao Paulu sedm dětí, ženu a matku, aby se ujal funkce dílovedoucího kovozpracující jednotky, a větší část jeho výdělku se posílala přímo jeho rodině, takže mu na zábavu mnoho nezbývalo; když už pil, jak na něm nyní bylo vidět, nenapadalo mě nic jiného, co by ho k tomu mohlo přivést, než novinky z domova. A protože to nevypadalo, že by měl rozjásanou náladu, bylo pravděpodobné, že ty novinky nebyly dobré.

Nepřátelství v místnosti čpělo hustě jako laciný parfém.

Bill dosud stál s hlavou svěšenou a svíral rukama pult, ale už ten postoj nezaujímal pasivně - ztuhl, krk se mu napjal a zatínil prsty do plastu, jak si uvědomoval, že je terčem ponižujícího šepotu a štiplavého smíchu všude kolem. Držel se tak úporně, až to vypadalo, že každou chvilku vybuchne. Braulio na něj hleděl s neskrytým hnusem, a když jsem Billův nákup položil na pult, hubená blondýnka zavěšená do Braulia zazpívala: "Nemůže dostat ženskou, aspoň ne pozemskou, vesmířan Billy Vilejš."

Ozval se všeobecný výbuch smíchu, Billy zrudl a z hrdla se mu vydral ošklivý přerušovaný zvuk. Dívka, které ze sporých šatů z křiklavě modrého plastu napůl trčelo ven nevelké poprsí, se pustila do pokračování své kruté písničky.

"No to je teda nádhera!" zavrčel jsem. "Tvořivá mysl nikdy nepřestane člověka udivovat!" Ale můj sarkasmus na ni neměl žádný účinek.

Přistrčil jsem Billovi tři videokrystaly a přehršel jeho oblíbených tvrdých bonbonů. "Tady máš," řekl jsem co nejlaskavějším tónem, jaký jsem svedl, ale současně jsem doufal, že i tónem, který vyjadřuje závažnost situace. "A už se tady nemotej."

Trhl sebou. Se zamrknáním otevřel doširoka oči a zvedl pohled k mému. Do jeho výrazu se vmísila zlost, která způsobila, že nepřiliš členitý terén jeho obličeje ztvrdl. Předpokládám, že se potřeboval rozzlobit, aby si udržel jakýsi prchavý pocit důstojnosti, aby se zaštitil před hrůzou, která se v něm vzrůstala, a po ruce nebyl nikdo jiný, komu by se odvážil postavit.

"Ne!" prohlásil a plácl rukou do bonbonů, až se jich většina rozlétla po zemi. "Šidíte! Já chci víc!"

"Nésaclarěj, šupák!" poradil mu vytáhlý černochoch a naklonil se Billovi přes rameno. "Rači vodpal!" Ostatnímu přizvukovali a jeden z nich odstrčil Billa směrem k chodbě.

Bill stále upíral pohled na mne. "Vošidil 'ste mě, dejte mi víc! Eště mi dlužíte!"

"Jasně!" řekl jsem, protože jsem toho měl už dost. "Jsem naprostej mizera, kterej žije jen proto, aby vošulil takový chcápky, jako seš ty." Přihodil jsem mu na hromádku pár bonbonů a gestem jsem mu naznačil, ať jde pryč. Braulio potácivě vykročil kupředu a oči neměl příliš jasné.

"Ať tady ten hajzlík zůstane, čoveče," řekl hlasem chraptivým od vzteku. "Já si s ním chci popovídat."

Vyšel jsem zpoza pultu a postavil jsem se mezi Braulia a Billa. Nejednal jsem z nějaké náklonnosti k Billovi - nepřál jsem mu nic zlého, ale ani nic dobrého; řekl bych, že jsem ho vnímal spíš jako nepříjemný problém než jako osobu. Částečně mě podněcovaly zbytky vzteku od mé hádky s Arlie a udržovat pořádek také samozřejmě byla moje povinnost jakožto důstojníka bezpečnostního oddělení. Ale myslím, že skutečným důvodem, proč jsem vystoupil na jeho obranu, byla nuda. Na Solitaire jsme se nudili všichni. Byli jsme znudění, špatně naladěni a zoufalí,

nakažení onou horečnatou stísněností, která pramení z pocitu marnosti.

"To stačí," řekl jsem unaveně Brauliovi. "Už toho všichni nechte a vodprejskněte."

"Já tě nechci praštit, Johne," řekl Braulio a trochu se zakymácel, jak se snažil přeastřit na mne. "Jenom mi 'di z cesty."

Po bok se mu postavila dvojice jeho spolupracovníků. Bzučáci. Ze skalpů ostříhaných na ježka jim trčely stříbrné vrchlíky přijímačů, které zahlcovaly jejich různá mozková centra rádiovými vlnami, sluneční energií a vůbec všemi druhy signálů a vyvolávaly euforickou kinestézii. Měl jsem proti bzučákům filozofické předsudky, nepochybně v důsledku nějakého zakrnělého křesťanského reflexu. Pohled na ně jen zvýšil moji otrávenost.

"Vy dva buzíci 'ste naladěný na ponurej kanál," řekl jsem. "Tohle nezachrání zvonec. Dneska ne. Žádný šťastný konce."

Bzučáci se usmáli jeden na druhého. Sám Bůh ví, jaký šílený šrumelec mohl za jejich pocit blaha. Také jsem se usmál. Potom jsem toho bližšího kopl do hlavy. Mířil jsem na stříbrný výčnělek, ale netrefil jsem se; jeho přítele jsem srazil šikovně posazenou ranou hřbetem ruky. Zůstali ležet bez hnutí a stále se přitom usmívali. Možná, pomyslel jsem si, jim bzučení proměnilo výprask v procházku rozkvetlým sadem. Braulio o krok ustoupil a zaujal obranný postoj. Přihlížející couvali pryč. Dunění hudby, doléhající sem z baru, jako by odráželo napětí v místnosti.

Stále jsem se potřeboval násilně vybit, ale nijak jsem netoužil zkoušet si to právě s Brauliem; i opilý byl nebezpečný a každopádně bez ohledu na to, jak moc mě to pudilo někomu ublížit, služební povinnosti mě nutily, abych byl alespoň naoko zdrženlivý.

"Násilí," spustil jsem a přeháněl přitom komický slang nižších tříd v naději, že tím odlehčím situaci. "Vino zasraný spodiny. Jak mi říkával táta, synu, když přijdeš vo rozum a tvoje stará vyžahne poslední kapku sherry, co měla do vaření, prostě vodpádnuj do putyky a rozmlať někomu rypák. Nic nejni tak krásně logickýho jako loket vraženej do vohryzku, žádnéj argument nejni tak přesvědčivej, jako když někomu vykopneš zuby. Praskání kostí je samo vo sobě filozofickýj jazyk. A když někomu poznamenáš ciferník krásnou jizvou, bude mít ke čtení milý kázání, kdykoliv hodí cucku do zrcadla. Aristoteles, Platón, Einstein. Všechny velký mozky začínaly rvačkama v putykách. Kopnout do rozkroku. Loktem do vohryzku. To bejvá často první krok k vyjádření nejvymakanějších matematických pojmů. Chystáme se tady k fantastický intelektuální zkušenosti a ve mně, dámy a pánové, tahle vyhlídka vzbuzuje nadšení."

Výrazy přihlížejících se všeobecně uvolnily a ozvalo se několikere zahihňání. Nicméně Braulio zůstával soustředěný, oči zapíchnuté do Billa.

"To je směšný," řekl jsem mu. "Hele, kámo. Udělej mi tu

laskavost a nech toho."

Zavrtěl hlavou, zvolna a nemotorně jako medvěd, kterého obtěžuje včela.

"Vo co ti 'de, člověče?" Kývl jsem hlavou směrem k Billovi. "Von touží akorát zmizet. Proč ho nenecháš jít?"

Blondýnka zaječela: "'Eště chvíli se budete toho sráče zastávat a budete na maděru voba, člověče."

"Přeslech' 'sem tvoje 'méno, kotě," opáčil jsem. "Neříkaj' ti Tarantule? Měl bys ji častěj krmít, Braulio. Pár much denně navíc a měla by bejt povolnější."

Nevšímal jsem si jejích nadávek a sledoval jsem Brauliova ramena; když to pravé o nepatrný kousíček pokleslo, zkusil jsem výkop obloukem, ale on se stihl přikrčit, udělal kotoul a vyskočil do pružně kymácrivého postoje *catpoeiristy*. Kroužili jsme kolem sebe a hledali odkryté místo. Zástup nám vyklidil prostor. Pak se o mne někdo otřel - tuším, že Bill. Braulio se pustil do něčeho, co začalo jako přemet bokem, ale v okamžiku, kdy se octl uprostřed pohybu vzepřený na jedné ruce, jeho dlouhá levá noha vykopla a švihla mě do spánku. Omámeně jsem se zapotácel nazpátek a schytl ještě tvrdší ránu z boku na krk, která mě odhodila na pult. Kdyby byl střízlivý, bylo by to pro mne vyřízené; ale takhle za mnou šel příliš pomalu, a jak se blížil, kopl jsem ho do jater. Sehnul se, já jsem ho nabral kolenem do obličeje a pak jsem mu podtrhl nohy. Těžce dopadl a vzápětí jsem na něm seděl, ale nepoužíval jsem už žádné techniky, nýbrž zuřivě jsem do něj bušil jako pouliční rváč a vyléval jsem si na něm všechny své zhnisané emoce. Někdo mě drápal do tváří a do krku. Blondýnka. Ječela, vzlykala a křičela: "Ne, ne, nechte toho, dyť ho zabijete." Pak mě někdo jiný popadl zezadu za ruce a já jsem uviděl, co jsem udělal. Braulio měl zlomenou lícní kost, jedno oko nateklé tak, že bylo zavřené, a horní ret rozmlácený do krvavé kaše.

"Von drží smutek, člověče!" Blondýnka klesla na kolena vedle něj. "Nic jinýho! Má smutek za svý malý!" Přejížděla rukama po jeho tváři. Většina ostatních stála kolem bez hlesu s prázdným výrazem, jako by pohled na násilí uhasil jejich nelibost.

Vykroutil jsem se chlápkuvi, který mě držel.

"Zasranej bezpečáckej hajzl!" vedla svou blondýnka. "Dyť von jenom má smutek."

"To je sice hezký, ale není žádnéj zákon, kterej by říkal," popadal jsem dech, "že si ho může ventilovat tímhle stylem. Nebo snad už jo?"

Poslední slova jsem adresoval přihlížejícím, a i když se mi někteří z nich odmítali podívat do očí, od mnohých se mi dostalo přikývnutí a mumlavého přitakání. Nešlo jim o mne ani o Braulia; jenom chtěli vidět konec, ať už bude jakýkoliv. Jenže mně teď došlo, že se něco stalo Brauliovým dětem, také jsem pochopil, proč si vybral Billa jako náhražku za skutečné viníky, a přišlo mi líto toho, co jsem udělal.

"Vemte ho na ošetřovnu," řekl jsem a pak jsem mávl rukou k

bzučákům, kteří stále leželi se zavřenýma očima a s úsměvem v ksichtu. "Tyhle taky." Sáhl jsem si na krk; pod pravým uchem mi naskočila boule a vesele to v ní pulsovalo.

Bill se přisunul vedle mne a žmoulal přitom svůj plátěný batůžek. Jeho zápach, jeho tichost, jeho prostáckovské způsoby a vůbec každý projev jeho existence mě popouzel. Myslím, že se chystal něco říci, ale já jsem to nechtěl slyšet; v tu chvíli jsem v něm viděl totéž, co v něm musel vidět Braulio: obtloustlou zrůdu, cosi zbytečného na dvou nohách.

"Vypadni vocaď!" vybídl jsem ho, znechucený sám sebou, že jsem zasáhl v jeho prospěch. "Zalez do své mizerný díry a zůstaň tam."

Nakrčil ramena, jako by čekal ránu, a začal se hloučkem stojícím u dveří protlačovat ven. Těsně předtím, než vyšel na chodbu, se ohlédl. Snad chtěl stále něco říci, možná poděkovat, anebo - stejně pravděpodobně - vyjádřit nespokojenost s množstvím obdrženého zboží. V jeho tváři se mísil nedůtklivý vzdor se strachem, ale to mi žádný klíč k jeho možným úmyslům neposkytlo. Byl to jeho obvyklý výraz, který používal už dvaatřicet roků, protože vzhledem ke svému zvláštnímu životopisu měl všechny důvody ke vzdoru i ke strachu.

Billova matka byla zdravotní technik a na stanici ji umístila korporace Seguin, které patřila vývojová licence na program nadsvětelných lodí. A tak když její prenatální vyšetření přineslo důkaz o vážné retardaci dítěte, mohla svého postavení zneužít ke změně počítačových záznamů, aby jeho stav zatajila; jinak by se podle staničních zákonů - de facto zákonů korporace - byla musela podrobit potratu. Proč to udělala a proč sedmnáct měsíců po Billově narození spáchala sebevraždu, zůstává tajemstvím, třebaže se předpokládá, že se její iracionální činy odvíjely od možnosti, že se Billův otec, kolonista, který odlétl s nadsvětelnou lodí *Perseverance*, už nikdy nevrátí.

Zjištění, že Bill je duševně opožděný, podnítilo mohutný spor. Převážná většina pracovníků stanice trvala na tom, aby dítě bylo usmrceno, a odůvodňovala to tím, že vzhledem k cennosti životního prostoru by nechat žít takového bezcenného tvora bylo urážkou všech, kdo podstoupili velké osobní oběti, aby se na Solitaire dostali. Tato skupina se skládala hlavně z těch lidí, jejichž životy utvářel systém kvót, nebo jejichž povinností bylo tento systém podporovat: bezdětné ženy, administrátoři a - jako největší díl té většiny a obyvatel stanice všeobecně - lidé jako Braulio, kteří získali práci na stanici a dokázali tak uniknout drtivé chudobě a znečištění Země, ale nebyli dost důležití na to, aby s sebou směli vzít rodiny, a museli je tak opustit. Proti nim stála menšina hlasů složená z lidí, kterým jejich náboženské nebo filozofické předsudky takový násilný čin nedovoľovaly; jejich postoj však podle mého vycházel téměř výhradně z principu a osobně pochybuji, že by některý z nich byl konkrétně Billem příliš nadšen. Stranou střetu pak stála početná skupina, která z

různých společenských a politických důvodů udržovala neutralitu; nicméně odhaduji, že dobrá polovina z nich, kdyby se jich někdo zeptal, by vyjádřila znechucení nad vyhlídkou pokračující Billovy existence. Na denním pořádku se brzy octly rvačky i slovní přestřelky. Svolávaly se schůze, vznášely požadavky, předkládala ultimáta. Nakonec to nerozřešila ani politika, ani hrozby silou nebo odvolávky na rozum, nýbrž rozhodnutí korporace.

Součástí obrovského holdingu Seguinu byla i společnost, která různým průmyslovým i vládním agenturám dodávala upravená zvířata, využívaná v prostředích, která by pro lidské pracovníky byla příliš stresující nebo tělesně náročná. Potíž s takovými zvířaty spočívala v tom, jak si nad nimi udržet kontrolu - nové nanotechnologie byly považovány za nedůvěryhodné a příliš drahé a počítačové implantáty, i když byly použitelné, nevyhnutelně selhávaly. Probíhala řada výzkumných programů, jejichž cílem bylo implantáty zdokonalit, a tak se Seguin chopil příležitosti podniknout náročnou zkoušku, nemluvě o gestu, kterým korporace dávala veřejnosti najevo svůj hluboký zájem o lidi, a rozhodl, že v protikladu k tradiční vědecké metodologii na Billovi otestuje nový implantát, který posléze použije k ovládnutí chování šimpanzů, psů a podobných tvorů.

Implantát, disk z černé slitiny zhruba o velikosti sójové oplatky, obsahoval osobnost, která měla svého hostitele bavit, popichovat a hovořit s ním; byl uložen pod kůží za uchem, snímal úroveň emocí a stimuloval náležitou činnost prostřednictvím elektrických výbojů, schopných vyvolat příjemný pocit i bolest. Podle Billových slov se jeho implantát jmenoval pan C a byl to - rovněž podle Billových slov - jeho nejlepší přítel, navzdory tomu, že mu ubližoval, kdykoliv jeho příkazů uposlechl příliš pomalu. Vždycky jsem dokázal poznat, kdy k němu pan C mluví. Jeho tvář dostala prázdný výraz, oči mu tékaly kolem, jako by se snažil zahlédnout osobu, která mluví, a ruce se mu svíraly a rozevíraly. Nebyl to pěkný pohled. Přesto předpokládám, že pan C byl skutečně něčím, co se Billovu příteli nejvíc blížilo. Rozhodně mu vždycky věnoval pozornost a neměl nikdy tolik práce, aby přestával udržovat hovor; a co bylo ještě důležitější, umožňoval mu vykonávat podřadné práce, které mu byly přidělovány: něco přinést a odnést, dělat uklízeče a po dosažení patnácti let i vykonávat práci, která mu nakonec vynesla přezdívku Billy Vilejš. Nic z toho však nezmírňovalo nepřátelský pocit, který vůči němu na stanici převažoval, postoj, který se po incidentu s Brauliem ještě zvýraznil. Dva z Brauliových synů zabila speciální jednotka, která si je spletla s členy gangu, a tato tragédie přiměla lidi začít mluvit o tom, jak je nespravedlivé, že Billovi byla přiznána tak výsadní existence, zatímco jiní, hodnotnější lidé, jsou odsouzeni k pozemskému peklu. Zanedlouho byla opět vznesena otázka Billova postavení a ujal se jí Menckyn Samuelson, jeden z nejvýše postavených lidí na Solitaire a - k mé hanbě, protože

to bylo takové embryo - můj krajan z Londýna. Samuelson emigroval na stanici jako fyzik nízkých teplot a postupem času se vetřel do významné funkce v administrativě. Nechápal jsem, co může Billovým pronásledováním získat - předpokládal jsem, že za tím je nějaký skrytý politický cíl - ale omílal tu záležitost při každé příležitosti před každým, kdo ho poslouchal, a dařilo se mu vyvolávat vůči Billovi silné záporné reakce. Názory se dělily do téměř stejně silných skupin mezi návrhy odpravit ho, ať už oficiálně nebo jinak, anebo ho naložit na loď a poslat na Zemi do blázince, což -jak všichni věděli - byla jen pomalejší a nákladnější varianta prvního návrhu.

Důsledkem mého souboje s Brauliem byla ještě jedna linie vývoje událostí, která měla výrazný vliv na můj osobní život, a sice že Bill a já jsme začali trávit značnou dobu spolu.

Zdálo se, že do hry vstoupilo staré čínské přísloví, které říká, že když někomu zachráníte život, přebíráte za něj odpovědnost. Možná jsem mu nezachránil život, ale určitě jsem ho uchránil před bolestivým ublížením; takže na mne začal nahlížet jako na svého ochránce a já... nu, zpočátku jsem netoužil být ani jeho ochránce, ani jeho obhájce, ale byl jsem nucen přijmout obě tyto role. Bill byl vyděšený. Kam přišel, tam mu nadávali, tloukli ho, nebo se k němu chovali příkře. Špatné zacházení, kterému byl vystaven vždycky, se vystupňovalo. A pak tu byla písnička té blondýnky: "Vesmířan Billy Vilejš". Zřídka kdy uplynul den, abych neslyšel jednu nebo dvě nové sloky. Vymýšleli je všichni. Kdykoliv Bill prošel chodbou nebo vešel do místnosti, lidé začali zpívat. Ta písnička ho pronásledovala z místa na místo. Probouzel se do ní a usínal při ní, a pokud kdy měl nějaké sebevědomí, brzy se rozpadlo na prach.

Zpočátku, když se kolem mne začal ochomýtat na mých obchůzkách, jsem se ho snažil odehnat, ale nepodařilo se mi to. Částečně jsem z vystupňování nepřátelských pocitů vůči němu obviňoval sám sebe; kdybych se nechoval tak divoce vůči Brauliovi, myslel jsem si, nemusel Bill dojít do těchhle konců. Ale za mou snášenlivostí se skrýval ještě jeden, významnější důvod. Vypadalo to, že se u mne vyvinulo svědomí. Anebo jsem se tak aspoň rozhodl vykládat svou narůstající starost o něj. Měl jsem nejeden důvod přemýšlet o tom, zda ony ochranné pocity, které se vynořily z nějakého kouta mé duše, nejsou jen jakousi formou zvrácenosti, zda nepoužívám svých vztahů k Billovi k tomu, abych zbytku stanice dokázal, že jsem silnější než většina ostatních, že si mohu dovolit jít proti proudu, aniž bych se musel bát odvety; zůstávám však přesvědčen, že soucit, který jsem vůči němu začal cítit, byl výsledkem zmrtvýchvstání ideálů, které mi kdysi vštěpovali v bezpečí rodinného kruhu doma v Cheisea, pojmů osobní cti, víry a odpovědnosti, o kterých jsem dlouho věřil, že vymřely jako tygři nebo holubi. Možná na mne působila nějaká varující síla, protože dnes mi připadá, že znovuzrození mých osobních nadějí bylo zvěstováním obecnějšího znovuzrození; a přesto s ohledem

na to, co se stalo, s ohledem na to, jak se mé naděje vyplnily, mám zároveň důvod pochybovat o udržitelnosti všech nadějí a všech znovuzrození a uvažovat o tom, zda je znovuzrození naděje skutečně možné u tak rozpínavých, nemilosrdných a nepoddajných tvorů, jako jsme my.

Když jsem se jednoho dne vracel z obchůzky s Billem, který se mi šoural po boku, objevil jsem na dveřích Billovy ubikace namalovaný černý srpek měsíce s červenou hvězdou přilípnutou na horním cípku: symbol, který pro označení svých nastávajících obětí používala Nesmírná velebnost, nejvýznačnější z kultů kvetoucích na Zemi mezi gangy. Pochyboval jsem, že by Bill znal jeho význam. Nicméně se zdálo, že instinktivně ví, že ten symbol znamená hrozbu, a to ne jen tak ledajakou. Zavěsil se mi na paži, prosil mě, ať zůstanu s ním, a když jsem mu řekl, že musím odejít, začal vyvádět, válel se po podlaze, vzlykal, cedil slzy a kvílel, že se stane něco zlého. Ujistil jsem ho, že pro mne nebude žádný problém zjistit, kdo tam ten symbol namaloval; nevěřil jsem, že by na Solitaire bylo víc než jen hrstka lidí, kteří by měli nějaké vazby na Velebnost. Ale to ho nijak neuklidnilo. Nakonec, i když jsem si uvědomoval, že by to mohla být chyba, jsem mu řekl, aby tu noc přespal u mne v bytě.

"Jenom pro jednou," upozornil jsem ho. "A budeš jako myška, nebo tě vyhodím a dělej si, co chceš."

Přikyvoval, zářivě se na mne usmíval, přešlapoval, celý rozechvělý dychtivostí. Kdyby měl ocas, byl by jím vrtěl. Než jsme však došli k mému bytu, jeho náladu rozleptaly tucty pohledů a nadávek, které za ním létaly. Usadil se na podušce, kýval se dopředu a dozadu, plačtivě kvílel a naprosto nevnímal výzdobu, která se mnou zamávala hned, jak jsem otevřel dveře. Arlie očividně neměla právě slunnou náladu, protože navolila holografický interiér tmavozelených a hnědých odstínů s těžkými křesly, pohovkou a stoly, jejichž dřevěné součásti byly vyřezány do podoby dračích hlav, pařátů a podobně; stěny byly vyzdobeny mosazně lesklými skulpturami zpodobňujícími příšerné masky se žhnoucímá očima a zadní stěna pokoje se změnila v perspektivně se zmenšující černé čtvercové segmenty protkané sítí bílých přímek, jakoby geometrický tunel do nicoty, který však stále vedl, jak jsem doufal, do něčeho, co připomínalo ložnici. Celkově to působilo dojmem vetešnictví, věcmi přečpaného čarodějnického doupěte, jehož zadní stěnu tvořila díra do nějaké záporné dimenze. S ohledem na to jsem pochyboval, že by Billa přivítala s otevřenou náručí, ale když se objevila v nejvzdálenějším useku tunelu - s kaštanovými vlasy vyčesanými nahoru a v bílém rouchu řeckého stylu procházela nekonečnou černou hlubinou, zdála se zpočátku malá a s každým dalším segmentem, do kterého přesáhla, jako by o polovinu vyrostla - obdařila ho zběžným pokývnutím hlavy a pak se obrátila ke mně.

"Už's jedl?" zeptala se, a než jsem mohl odpovědět, informovala mě tím nejsklíčenejším tónem, že ona hlad neměla, že je k mání pár sendvičů, anebo si mohu udělat sám, co budu chtít. Jak

už jsem říkal, byla to hezká žena s postavou ladnou jako kočka a štíhlými svalnatými končetinami; ve tváři snad měla příliš mnoho zajímavých linií, než aby to odpovídalo převažujícím standardům krásy, ale smyslná byla, až to vyvolávalo rozpaky. Obvykle ji sexuální potenciál obklopoval jako aura. Toho dne však její tvář nabrala výraz sedmibolestné masky, ramena měla svěšená a jako by ztratila barvu.

"Co se děje?" zeptal jsem se.

Zavrtěla hlavou. "Nic."

"Nic?" opáčil jsem. "No jasně! Tváříš se, jako by královna právě umřela, kvartýr je vyštafírovanej jako zánik filozofie, ale všechno je dokonale nádherný, co?"

"Žere tě to snad?" odsekla. "To je moje vosobní věc."

"Jo tak osobní. Tak promiň. Já s tvýma *osobníma* věcmi přeci nemám nic společnýho. Co se, sakra, děje? To tě tak sebraly měsíčky?"

Probodla mě vražedným pohledem. "Bože, ty jsi nechutnej! Co je s tebou? Dneska's nerozbil nikomu hlavu, že ses rozhod' montovat do mě?"

"No dobře, dobře," řekl jsem. "Tak promiň."

"Ale ne," opáčila. "Jen dál. Já to mám, do řiti, děsně rada, dyž jsi tak panovačnej. Opravdu moc!" Obrátila se a vykročila tunelem zpátky. "Až budeš chtít, abych ti udělala pomyšlení, stačí říct," zavolala přes rameno. "Vzkaz, čím ti můžu posloužit!"

"Ježíšikriste!" vzdychl jsem, když jsem sledoval, jak pod bílou látkou kroutí zadkem, a myslel jsem na to, že než na něj zase budu smět položit ruce, budu muset vykonat upřímné pokání. Samozřejmě jsem věděl, proč jsem na ni tak vyjel. Bylo to z téhož důvodu, který jí přivodil tu depresi, který vyvolával drtivou většinu úchylek našeho chování. Zklamání, vztek, zoufalství, všechny ty pocity, které - bez ohledu na bezprostřední podněty - vyvěraly ze skutečnosti, že Solitaire se ukázala jako vyložený nezdar. Ze sedmadvaceti dosud smontovaných a vypuštěných lodí se zatím vrátily tři. Dvě z nich ohlásily, že nenašly žádné pohostinné prostředí. Posádka třetí lodě nebyla schopná podat žádné hlášení, protože všichni byli mrtví, očividně vzájemným přičiněním.

Vesmír jsme začali kolonizovat pozdě, až příliš pozdě na to, abychom zachránili domovskou planetu, a nebylo jasné, zda nám zanedbatelné kolonie na Marsu, na Europě a v pásmu asteroidů umožní přežít. Snad nám mělo být jasné, snad jsme si měli uvědomit, že navzdory hrůze a chaosu na Zemi, navzdory povstaleckým válkám, každotýdenním pádům vlád, povrchnímu ovládnutí nových technologií, navzdory neúspěchu Solitaire i všeho ostatního... snad nám mělo být víc než jasné, že našemu druhu je vlastní nevyvratitelná houževnatost, schopná odolat všemu kromě těch nejpříšernějších katastrof, a že naše kolonie nakonec začnou prosperovat. Ale nikdy nebudou schopné pojmout zoufalou populaci Země a vědomí, že naši bratři, sestry a rodiče jsou odsouzeni k životu ve stále se tenčících vyhlídkách,

hladomorech, válkách a průmyslových haváriích, které nakonec zabijí miliardy lidí, nás, kteří jsme byli natolik šťastní, že jsme tomu unikli, zahlcovalo a ošklivě tížilo. Příliš nám zatěžovalo hlavy pocitem odpovědnosti, než abychom pochopili skutečné morální potřeby svého šťastného osudu. I kdyby byl program nadsvětelných lodí úspěšný, mohl odčerpát jen nepatrný zlomeček obyvatelstva Země, ze kterého, jak jsem předpokládal, by navíc většinu tvořili lidé spojení s korporací Seguin a ti, které by korporace nebo nějaká zkorumpovaná vládní agentura uznala za hodné; přesto jsme si zvykli vnímat sami sebe jako poslední, největší naději obyčejných lidí a každý další neúspěch nás bral u srdce a natolik nás tvrdě zdrtil, že jsme si vyvinuli úžasné sklony k sebezničení. Jako neurotičtí Prométheové jsme hryzali vlastní játra a snažili se urvat pro sebe každý kousek štěstí, kterého se nám dostalo. A když jsme dospěli k tomu, že jsme byli příliš vynervovaní, než abychom praktikovali aktivní sebezničení, upadli jsme do klinické deprese jako právě teď Arlie.

Dlouho jsem seděl a přemýšlel o těchhle věcech, pozoroval Billa, jak se kymácí dopředu a dozadu, tu a tam si hodí do úst bonbon a něco si mumlá a nedospěl jsem k žádným novým závěrům, pokud se za nový závěr nedá považovat vyvinutí pocitu hnusu vůči korporaci, světu a celému vesmíru. Nakonec jsem té nekonečné smyčky svých myšlenek měl plné zuby a usoudil jsem, že nadešel čas, abych se pokusil usmířit se s Arlie. Pochyboval jsem, že by mi zbývala energie na nějaké dlouhé omluvy, ale doufal jsem, že procítěnost také udělá svoje.

"Můžeš spát na gauči," řekl jsem Billovi, zatímco jsem vstával. "Koupelna," ukázal jsem do chodby, "je tam vzadu."

Zakýval hlavou, ale protože oči stále upíral na podlahu, nedokázal jsem určit, jestli to byla odpověď nebo náhodný pohyb.

"Slyšel jsi?" zeptal jsem se ho.

"Potřebuju něco udělat," řekl.

"Tam vzadu," ukázal jsem znovu. "V koupelně."

"Zabijou mě, jestli něco neudělám."

Pochopil jsem, že nemluví o tělesných funkcích.

"Co tím myslíš?"

Zatékal očima ke mně a zase pryč. "Jestli neudělám něco dobrého, něco *vopravdu* dobrého, zabijou mě."

"Kdo tě zabije?"

"Lidi," prohlásil.

Lidi, pomyslel jsem si, Ježíšikriste! Bylo mi z něj nevýslovně smutno.

"Musím na něco přijít," řekl s rostoucím důrazem. "Něco dobrého, něco, po čem mě začnou mít rádi."

Už jsem to měl - upjal se na představu, že nějaký dobrý skutek nebo cenná služba může změnit názor, který na něj lidé mají.

"Nemůžeš dělat nic, Bille. Musíš prostě dál dělat svou práci a časem to všechno opadne. To ti slibuju."

"Mm-mm." Nesouhlasně zavrtěl hlavou, prudce jako dítě. "Musím přijít na něco dobrého, co mám udělat."

"Hele," řekl jsem. "Všechno, co zkusíš, se může velice lehce zvrtnout. Rozumíš mi? Jestli se do něčeho pustíš a zvrtnáš to, lidi na tebe budou mít ještě větší dopal než předtím."

Vysunul spodní ret přes horní, přimhouřil oči a paličatě mlčel.

"Co na to říká pan C?" otázal jsem se.

To byla očividně nová myšlenka. Zamrkal a z tváře mu zmizela upjatost. "Já nevím."

"Tak se ho zeptej. Od toho ho přece máš... aby ti poradil s problémy."

"Von vždycky nepomůže. Někdy se v tom nevyzná."

"Ale zkusíš to, že jo? Jenom to zkus."

Zdálo se, že si není příliš jistý, co si má o téhle taktice myslet, ale po chvílce si sáhl na hlavu, přejel dlaní po nakrátko sestřiženém strništi, pak pevně zavřel oči a začal mumlat dlouhé drmolivé věty, přerušované jednotlivými nádechy, jako když dítě co nejrychleji odříkává modlitbu. Dohadoval jsem se, že panu C predestiná situaci. Po chvíli nasadil bezbarvý výraz, vystrčil špičku jazyka mezi rty a já jsem si představoval, jak k němu hloupými rýmovanými průpovídkami promlouvá hlas jako z kresleného filmu - tak se prý implantát projevoval. Po několika dalších vteřinách oči otevřel a rozzářil se směrem ke mně.

"Pan C říká, že dobrý skutky nikdy neuškodí," oznámil pyšně, očividně spokojený, že se ukázalo, že má pravdu, a hodil si do pusy další bonbon.

Proklel jsem jednoduché naprogramování implantátu, znovu jsem se posadil a další asi půlhodinu jsem se pokoušel přesvědčit Billa, že nejlepší, co může udělat, je nedělat naprosto nic a neupozorňovat na sebe. Když poslechne, řekl jsem mu, prach se nakonec usadí a věci se vrátí do normálu. Přikyvoval a říkal ano, ano, m-hm, ale nemohl jsem si být nijak jistý, zda na něj moje slova měla nějaký účinek. Věděl jsem, jak dokáže vzdorovat logice, a bylo docela možné, že mě jen chlácholil. Když jsem však vstával, abych ho opustil, udělal něco, co mě do jisté míry přesvědčilo, že jsem na něj udělal dojem: chytil mě za ruku a vteřinku ji podržel, jen vteřinku, ale během ní jsem ucítil ty žalostné rány, které mu život uštedřil, matné vibrace všech těch ubohých nocí bez lásky a osamělých ejakulací. Když mou ruku pustil, odvrátil se a zdálo se, že je na rozpacích. Já jsem byl na rozpacích také. Na rozpacích a musím se přiznat, že mi připadlo i trochu odpudivé, že jsem u toho jelimana vyvolal projev náklonnosti ke mně. Ale také mě to dojalo. Lapený mezi těmi dvěma póly citů jsem stál nad ním a nevěděl, co mám říci. Nakonec jsem se tím nemusel zabývat. Než jsem mohl promluvit, začal si zase cosi mumlat, zabraný do rozhovoru s panem C.

"Dobrou noc, Bille," řekl jsem.

Neodpověděl a seděl na své podušce nehybně jako Buddha.

Chvíli jsem u něj ještě postál. Ani jsem ho tak nepozoroval,

jako jsem si spíš uspořádal emoce, a pak, značně zmatený jejich složitostí, jsem ho zanechal jeho bonbonům, jeho strachu a jeho vnitřním hlasům.

Omluva nebyla tak trnitá věc, jak jsem se bál. Arlie věděla stejně dobře jako já, jací démoni nás posedli, a když jsem si symbolicky nasypal popel na hlavu, ustoupila a pomilovali jsme se. Byla přitom žádostivá, divoká a hlučná a kousala mě do ramen a do krku; když jsme však potom leželi spolu potmě a z reproduktorů nad námi se tiše linula jakási všední hudba, byla něžná a klidná a vypadalo to, že ji upřímně zajímají starosti, které mi den přinesl.

"Bůh s námi!" řekla. "Nemyslíš si opravdu, že to splichtila Velebnost, že?"

"Ježíšmarjá, ne!" opáčil jsem. "Nějakýmu pošukovi přeskočilo, to je všechno. Nejspíš proto, že ho chuva jako mrně moc seřezala."

"Doufám, že ne," pokračovala. "Doma 'sem mockrát viděla, co umějí, než abych to chtěla vidět znovu."

"Nikdy's mi neřekla, žes měla něco společného s Velebností."

"Tak, jak si myslíš, 'sem s nima nikdy nic neměla, ale byli rozlezlí po celém tom našem kousku nebe. Na každém druhém baráku bylo nějaký praštěný znamení. Měli tam úrodný pole, páč nikdo neměl robotu a chlopci akurát postávali na rohu a hulili trávu. Pomalu nebylo dne, aby si nevyhmatli nějakýho chlopka, pak mu ovázali jeho vlastní střeva kolem krku jako kravatu a na čelo vyřezali znamení jeho hříchu. V noci je bylo slyšet zpívat dole u stadionu. Zpívali hrozný věci. Nosili laciný černý saténový hadry a ty strašný masky. Ale lidi to přitahovalo. Všeci senilni starý chuligáni vyhrabávali kanady a břitvy a chteli sa dat zase na pochod. A nasoskove v putykách řikali, jo, Velebnost dělá divný, šeredný věci, ale maj' na srdci veřejný blaho. Divný, šeredný věci, ježíšmarja! Viděla 'sem vzkazy poskládaný na chodniku z lidskejch kostí. Barevný holky s nohama vykloubenýma v kyčli a přivázanýma za krkem. Ještě dejchaly a civěly na tebe prázdnýma očima, jako by se nemohly dočkat smrti. Měl's kliku, Johnne, žes žil v Chelsea."

"Jak se to veme," řekl jsem upjatě, protože jsem si dával pozor, abych podobné rozdíly nepřipomínal; staré britské třídní boje, třebaže na Solitaire poněkud utlumené, měly ke spánku daleko a i mezi milenci to mohlo být ožehavé téma. "Chelsea není zrovna rajská zahrada."

"Já tím nechci nic říct, zlato. Nemusíš mi povídat, že tenhle mizernej svět je už dávno shnilej. Vzpominam, jak se i vejškrabek života zdal jako skvělá kariéra, dyž 'sem tam žila. Teďkon už ani nevím, jak 'sem to vůbec vydržela."

Přitáhl jsem ji k sobě těsněji a dlouho jsme leželi beze slova. Nakonec se Arlie ozvala: "Viš, je skoro fajn mět ho tady."

"Myslíš Billa?"

"Jo, Billa."

"Doufám, že ti to tak bude připadat i potom, až nebude moct najít záchod," prohlásil jsem.

Arlie se zahihňala. "Ne, já to myslím vážně. Je to jako mět zase rodinu. Mět pocit, že ve vedlejším pokoji někdo pochrapuje. To nam tady chybí. 'Sme tady odporně izolovaní. Dva už 'sou zastup a tak. Schází nám teplo."

"Asi máš pravdu."

Dotkl jsem se jejích prsou, přejel rukou po křivce jejího stehna a brzy jsme byli znovu v plné jízdě, tentokrát něžněji než předtím, víc jsme se jeden druhému odevzdávali, jako by to, co Arlie pronesla o rodině, vytvořilo v našich tělech nějakou rezonanci. Když to skončilo, cítil jsem se vyčerpaný a tma jako by zvolna kroužila kolem nás, tečkovaná droboučkými záblesky fotochemického světla, tak, jak asi může kroužit džin v láhvi, která ho vězní, jako šerý oblak génia a magie. Ležel jsem tam s pocitem míru, který mě však podivně vzrušoval, a také moje myšlenky byly podivně mírné, téměř beztvaré, ten druh myšlenek, který, jak jsem vzpomínal, jsem míval jako dítě, dokud mi nesvitlo, že všechny moje sny nakonec skončí slisované a nasekané na ocelové kostičky, aby vydržely děsivé tlaky světa zbaveného snů.

Arlie se ke mně přivinula těsněji, našla mou ruku a pevně ji stiskla. "Ach, Johnny," řekla. "V takovejch chvílích si myslím, že 'sem se narodila proto, abych na to všechno zapomněla."

Dalšího dne jsem dokázal vypátrat toho mizeru, který namaloval onen výhružný symbol na Billovy dveře. Kamery v chodbě před jeho dveřmi nefungovaly, takže ten vandalský čin proběhl nepozorovaně; to však sotva mohlo překvapit - ty zatracené krámy se soustavně porouchávaly, a když se nerozbily samy od sebe, nebylo nic těžkého je vyřadit z činnosti elektromagnetem. Když nebyl po ruce videozáznam, soustředil jsem pozornost na osobní spisy. Ukázalo se, že jen devět lidí ze Solitaire mělo někdy být i minimální styky s Nesmírnou velebností; vylučovací metodou jsem dokázal snížit počet možných viníků na tři. Už první z nich, kterého jsem vyslychal, Roger Thirwell, asi pětadvacetiletý, bledý polyhistor, který zhruba před rokem emigroval z Manchesteru, se přiznal, ještě než jsem s jeho výsledkem pořádně začal.

"Snažil jsem se dělat jen to, co pokládám za správný a moudrý," řekl, vypínal přitom ramena a nafukoval ubohý hrudníček. "Samuelson říká, že bysme neměli jenom tak sedět a nechat věci kolem nás probíhat samy od sebe. Mělo by nás bejt slyšet. Solitaire je náš domov. Takže my sami bysme měli rozhodovat o tom, jak to tady bude chodit."

"A tak když přišlo na to, abyste nechal zaznít svůj majestátní hlas," řekl jsem, "přirozeně nejnaléhavější téma, jaký jste pro své prohlášení našel, bylo, co bude s jedním slabomyslným chudákem."

"To není tak jednoduchý a vy to víte. Jeho případ vypovídá o

větších problémech. Samuelson říká..."

"Do prdele s várna," prohlásil jsem. "A do prdele se Samuelsonem." Měl jsem ho plné zuby, měl jsem plné zuby jeho midlandského přízvuku a hlavně jsem měl plné zuby jeho zmínek o Samuelsonovi. Jaké služby, přemýšlel jsem, může takovýhle ouchcapek Velebnosti poskytnout? Snad něco od logistiky. Předvídat policejní strategii nebo rozlousknout softwarové zabezpečení počítačů. Nicméně z toho, co jsem o Velebnosti věděl, mi přišlo zatěžko představit si, že by si takového sopla vydržovala dlouho. Využije ho do mrtě a pak ho nechá spadnout přes okraj světa.

"Proč jste, do hajzlu, tu věc na jeho dveře maloval?" zeptal jsem se. "A netvrdíte mi, že vám to nařídil Samuelson."

Do tváře mu vstoupilo světlo naděje a já bych byl přísahal, že se chystá vyplodit nějakou fantastickou pohádku o sobě a o Samuelsonovi, aby přesunul vinu na širší ramena. Ale řekl jenom: "Chtěl jsem ho postrašit."

"To byste dokázal i s obyčejnou hůlkovou figurkou," namítl jsem.

"Jo, ale tomu by nikdo jinej nerozuměl. Samuelson říká, že kdykoliv se bereme za svůj případ, měli bysme se snažit ovlivnit co nejvíc lidí bez ohledu na to, jak omezený cíle máme. Tak do našeho dialogu zapojíme ostatní."

Začínal jsem mít jisté ponětí o podobě Samuelsonovy agendy, ale nevěřil jsem, že by mi to Thirwell mohl siřejí osvětlit. "Jediný, co se vám povedlo," řekl jsem mu, "je vyděsit ostatní. Nebo si snad myslíte, že tu je někdo, kdo by přivítal vznik místního sboru Velebnosti?"

Sklopil oči a neodpověděl.

"Jestli se vám po nich stejská, můžu vám snadno zařídit cestu zpátky do Manchesteru," prohlásil jsem.

To z Thirwella vyrazilo příval proseb a slibů. Viděl jsem, že z něj víc nedostanu, a tak jsem ho upozornil, že jestli ještě někdy bude Billa obtěžovat, nebudu váhat svou hrozbu uskutečnit. Pak jsem ho poslal po svých a šel jsem si promluvit s Menckynem Samuelsonem.

Samuelsonův byt, stejně jako byty většiny hlavounů korporace, se nacházel ve velkém modulu přiléhajícím k ještě většímu modulu, ve kterém bylo umístěno ovládání pohonných systémů stanice, a byl zařízen starožitnostmi a obrazy, které by na Zemi stály majlant, ale zde byly naprosto bezcenné a nesloužily ani tak jako důkazy bohatství, jako spíš symboly víry... víry, kterou jsme se naučili vyznávat všichni, že jednoho dne bude život zase takový, jaký býval, vyhlídka nekonečných možností. Problém Samuelsonových vykopávek spočíval v tom, že měl propastně mizerný vkus; nahromadil pestrou sbírku rozmanitých kousků, guilfordské truhly vedle finských křesel ze světlého dřeva, rohový sekretář stylu Jefferson spolu s abstraktními videoskulpturami, viktoriánský likérník s pultem a lustr z optických vláken, což dohromady v člověku vzbuzovalo dojem, že zabloudil do zastavárny pro milionáře. Snad se mi

úžas nad tou zarážející podívanou projevil v obličeji, protože i když mě vítal úsměvem a podanou rukou, cítil jsem v jeho chování jistou upjatost. Nicméně ten kus politika v něm mu pomohl se přes ten rozpačitý okamžik přenést. Zanedlouho žvanil o všem možném, nalil mi skleničku whisky, zatlačil mě do pohodlného křesla a sám se rozplácl do druhého, vydal mohutný vzdech a řekl: "Jsem hrozně rád, že jste přišel, John. Víte, chtěl jsem vás pozvat na pár vzpomínek. Takoví staří Londýňané jako my dva určitě najdou několik témat, která mohou promrskat."

Zvedl bradu, nasadil lichotivý zářivý úsměv a přivřel oči, jako by čekal, že mu někdo postříká obličej něčím příjemným. Byla to tak divadelní póza, tak otřepaná nápodoba manýru vyšších tříd, že jsem se musel držet, abych se nesmál. Všechno mi na něm připadalo nepatrně mimo. Byl to štíhlý muž středního věku, oblečený do volné bavlněné košile a manšestrových kalhot, měl vybrané chování, ale nos měl drobet ostrý, oči posazené o kousíček moc blízko k sobě, lícní kosti ne dost výrazné, bradu o trochu menší, příliš velké čelo a méně vlasů, než by se slušelo. Měl základní rysy dobrého původu, ale žádný přitažlivý detail, jako nejslabší štěně z ušlechtilého vrhu.

"Ano," prohlásil jsem, "někdy se takhle musíme sejít. Ale dneska jsem přišel se záležitostí, která má co dělat se stanicí."

"Aha." Opřel se, přehodil jednu nohu přes druhou a uhnízdil si whisky v klíně. "Třeba nám zbude čas si popovídat, až probereme tu vaši záležitost, co vy na to?"

"Možná." Polkl jsem doušek whisky a vychutnával nakouřenou chuť. "Rád bych si s vámi promluvil o Williamovi Stameyovi."

"Aha, ano. Starý Billy Vilejš." Samuelsonovo obočí tvořila jedna zvlněná linie toho druhu, jakou by výtvarník comicsů použil k naznačení mírně se převaluujícího moře. "Obtížná záležitost."

"Byla by podstatně méně obtížná, kdybyste do ní nevrtal."

Jeho politura nezaznamenala ani trhlinku. Usmál se a zavrtěl hlavou. "Strašně rád bych, brachu. Ale obávám se, že na situaci máte dost krátkozraký názor. Otázka, kterou si musíme položit, není otázka Billa jako takového, nýbrž otázka obecné politiky. Musíme si vytvořit jasné vodítko..."

"Ale no tak! Nechtě toho!" ozval jsem se. "Já nejsem jeden z těch vašich vepřo-knedlo buranů od piva, co se naježí a začnou pění, když si myslí, že jim někdo šáhnul na jejich práva. Jejich práva, ježíšmarjá! Ty ubožáky vomrdali víckrát než kurvu v Sydney a oni si pořád ještě myslej, že se jim to líbí. Neztrácel byste s tím ani vteřinu, kdyby to byla jenom otázka obecní politiky. Já chci vědět, o co vám opravdu jde."

"Panebože," řekl Samuelson pobaveně. "Vás není tak snadné položit na lopatky, co?"

"Pro vás ne, broučku. Já si to schovávám pro tu, kterou mám rád."

"Kterápak to asi je?" Zavířil whiskou ve skleničce a pozoroval, jak se hladina uklidňuje. "A o co si myslíte, že mi jde?"

"Moc. Z čeho jiného by vám vašek vstával?"

Vydal bezbarvý zvuk. "Zjednodušující odpověď. Připouštím, že ne tak docela nepřesná, nicméně stále zjednodušující."

"Přišel jsem se poučit," sdělil jsem mu, "ne vám dělat přednášky."

"A já vám mohu leccos objasnit," řekl Samuelson. "To skutečně mohu. Ale dovolte, abych se vás nejdřív na něco zeptal. Jaký zájem tím sledujete vy?"

"Starám se o Billovy zájmy."

Nadzdvihl obočí. "Určitě je za tím něco víc."

"V jádru je to všechno. Pomineme-li ovšem zvláštní hluboko uloženéj psychologickéj motiv."

"Zajisté." Jeho úsměvem by se dala krájet cibule; když zmizel, tváře se mu propadly.

"Zkrátka, já za tím případem jdu."

"Zatím," řekl. "Tyhle věci se měnívají."

"To má bejt vyhrůžka? Neplejtvejte časem. Já jsem nejstarší kunda na stanici, Samuelson. Já vím, za který vysoko postavený koule zatáhnout, a postaral jsem se, abych byl krytej. Kdyby se mělo něco stát mně nebo někomu, na kom mi záleží, začnou skuhrat vaši nadřizený. Budou z vás nanejvyš roztrpčený."

"Nic na mě nemáte." To podle mého pronesl s nucenou sebedůvěrou.

"To je zatím pravda," řekl jsem. "Ale pracuju na tom, nebojte se."

Samuelson vyprázdnil sklenku, vstal, přešel k likérníku a nalil si čerstvou whisky. S tázavým pohledem pozdvihl láhev směrem ke mně.

"Proč ne?" Nechal jsem ho, aby mi nalil, a pak jsem zvedl sklenku k připitku. "Na Anglii. Ať ji moře spláchne a uměje."

Pobaveně si odfrkl. "Na Anglii," opáčil a napil se. Znovu se posadil a zaujal stejnou polohu jako předtím. "Jste svérázný chlapík, John. Už mi to říkali, ale teď, po určité osobní zkušenosti, mám za to, že vás moji informátoři asi podcenili." Píchl prstem do záhybu na kalhotách. "Dovolte mi něco nadhodit. Ne jako hrozbu, ale jako námět k diskusi. Je vám snad jasné, že ta ochrana, kterou jste si vybudoval, není dokonale zabezpečená proti všem okolnostem."

"Naprosto. Nakonec to všechno dojde na to, kdo má největší bouchačky a chuť je použít. Přirozeně jsem připravenej i na takovýhle konce."

"O tom nepochybují. Ale nevyhledáváte válku, že?"

Obrátil jsem do sebe polovinu své whisky a nechal jsem sklenku spočinout v klíně. "Podívejte, já jsem docela ochotný s vámi vyžít. Až donedávna jste neudělal nic, co by zasahovalo do mojí práce. Ale nelíbí se mi to rozvířování věcí kolem Billa a ta věc s tím vaším chlapíkem Thirvellem a jeho stříkací pistolí."

Až moc lidí tady, Anglány i Amíků, má sklon si nadělat do plínek, když ucítí Velebnost. Nevyčítám vám, že honíte koryto, protože přesně tohle děláte, starouši. Kalíte vodu a házíte odřezky psům, aby se mínili podělat blahem při zvuku vašeho hlasu. Chcete se dostat na špici, a tak jste se rozhodl vykašlat se na postupný lezení po žebříku, abyste se místo toho vydrápal přímo na hradní zeď. Možná plánujete nekrvavej převrat. Anebo snad předhodit kus masa, aby se nažrali ti největší hladovci. Na tom nesejde. Seru na to, kdo sedí v nejvyšším křesle nebo jak se tam dostal, dokud si udržujeme status quo. Ale nechci, abyste děsil lidi."

"Lidi se vždycky něčeho bojí," prohlásil. "Ať už mají důvod ke strachu nebo ne. Ale to nemám v úmyslu."

"Možná ne. Ale Billa jste už vyděsil do nepříčetná a tím, že jste do toho zatáhl Velebnost, jste vystrašil i pěknou spoustu dalších."

"Za Thirwella neodpovídám."

"Ne, sakra, ani trochu! Vždyť je to chodící kniha Samuelsonova. Každou druhou větu začíná 'Samuelson říká...'. Jednou se na něj hezky usmějete a bude kolem vás prdelkovat celej zbytek života."

"Prdelkovat?" Samuelson se zatvářil zmateně.

"Věrnej pejsek," opáčil jsem netrpělivě. "Znáte ten typ. Celej říčnejs, aby se vám přilíp' na nohu a začal vám ji voblejzat."

"Ten výraz jsem nikdy neslyšel. Není britský, že?"

"Myslím, že americkejs. Někde jsem ho zaslechl'. Už ani nevím."

"Nádherný termín. Musím si jej zapamatovat."

"A zapamatujte si taky tohle," řekl jsem a snažil se shrnout podstatu své tirády. "Budu vás pokládat za odpovědnýho za všechno, co se tu šustne o Velebnosti. Než jsme si tady tak srdečně popovídali, měl jsem sklon věřit, že v tom, co udělal Thirwell, nemáte prsty. Teď si nejsem tak úplně jistej. Myslím si, že jste docela schopnej využívat strach k tomu, abyste manipuloval veřejností. Myslím si, že jste mohl vědět něco o Thirwellově minulosti a nenápadně ho popíchnout."

"I kdyby to byla pravda," opáčil, "nechápu prudkost vaší reakce. Jsme tady od Velebnosti na hony daleko. Jedna nebo dvě malůvky nemohou vyvolat větší rozruch."

Čelist mi o kousek poklesla, když jsem to slyšel. "Vy nejste z Londýna. Jinak byste tohle nemoh' říct."

"Ale ano, jsem z Londýna," pravil chladně. "A nejsem bez zkušeností, pokud jde o Velebnost. Mého bratra jednoho dne nechali ležet na King's Road s Rovnicí nesmrtelné lásky napsanou jeho vlastní krví pod ním na chodníku. Jeho přirození poslali jeho ženě poštou v plastické krabici. Ale od těch dní a od těch míst jsem už ušel kus cesty. Měl bych z Velebnosti hrůzu, kdyby byli tady. Ale oni tu nejsou a já bych rozhodně nedělal strašáka z toho, když nějaký ubožák, který má moc rozumu a sociální inteligenci fretky, namaluje někomu na dveře

Magelantské vymítání."

Jeho prohlášení znělo věrohodně, nicméně jsem si v duchu poznamenal, že si to s jeho bratrem musím ověřit. "Výborně," řekl jsem. "Je prima, že jste se s tím vším vyrovnal. Ale ne každému ze zdejších se povedlo udržet si starý strachy tak daleko od těla jako podle všeho vám."

"To je možné, ale já jsem..." Odmlčel se a mlaskl jazykem o zuby. "Dobře. Chápu vaše stanovisko." Poklepal prsty na boční opěrku křesla. "Snad se dohodneme. V daném okamžiku neodpovídá mým zájmům přestat s kampaní proti Billovi, ale...", zdvihl ruku, aby mi zabránil skočit mu do řeči, "...ale tímto vám chci dát na vědomí, že mi o něj vlastně opravdu nejde. Slouží mi čistě jen jako prostředek. Takže udělám tohle. Nenechám ho odvézt zpátky na Zemi. Až věci dospějí do určité situace, kampaň ukončím. Možná se dokonce veřejně omluvím. To by mu mělo pomoci, aby ho zase vzali na milost. Kromě toho udělám, co budu moci, abych předešel dalším incidentům týkajícím se Velebnosti. Upřímně řečeno velice pochybuji, že by se vyskytly další problémy. A pokud ano, pak ne proto, že bych je podněcoval."

"To je všechno pěkný," prohlásil jsem. "Určitě nesmírně velkodušný. Ale nic z toho, co jste slíbil, nezaručuje Billovi bezpečnost v nejbližší době."

"Tu budete muset zaručit vy. Já se budu snažit udržet náladu na stanici pod bodem varu. Zbytek je na vás."

"Na mně? Ne, takhle se odpovědnosti nevyhnete. Udělám, co budu moci, aby se mu nic nestalo, ale jestli se mu něco stane, postarám se, aby se stalo něco vám. To vám zaručuju."

"Takže budeme doufat, že se mu nic nestane, ne? Pro dobro nás obou." Nasadil sevřený úsměv, při kterém se mu lícní svaly tak napjaly do stran, až jsem si pomyslel, že ho z toho musí bolet dásně. "Zvláštní. Nedokáží rozhodnout, jestli jsme právě navázali pracovní vztah nebo si vyhlásili válku."

"Řek' bych, že na tom nezáleží," poznamenal jsem.

"Ne, nejspíš ne." Vstal, srovnal si záhyb na kalhotách a věnoval mi opět ten lichotivý, zářivý, zpytavý pohled. "Nu, nebudu vás už zdržovat. Stavte se, až se prach zase usadí. Máme si ještě co povídat."

"O Londýně."

"Správně." Přesunul se ke dveřím.

"Nevím, jestli si mám o Londýně zrovna moc co povídat," řekl jsem mu. "Každopádně nic, na co by se hodilo vzpomínat."

"Opravdu?" zeptal se, zatímco mě vystrkoval na chodbu. "Připouštím, že ta stará dáma na Temži má trochu zakrvácenou spodničku. Je hrozné, jaký směr věci dnes nabraly. Lovecké smečky, úlové organizace, nožové tance. A samozřejmě Velebnost. Ale tady, víte," poklepal si na hrud', "věřím, že srdce má dosud docela v pořádku. Anebo jsem možná jenom sentimentální typ. Jak se to zpívá v té písničce: 'Říkejte si, že je to satan, říkejte si, že je to děvka, ale pro mě to vždycky bude máma.'"

Na rozdíl od Samuelsona jsem na Londýn dávno nepohlížel ani jako na matku, ani jako na domov, ani v jakémkoli v jiném, třeba jen trochu přívětivém rámci. I "satan" by byl eufemismem. Londýn pro mne znamenal vířící sérii nočních výjevů: silueta postavy v okně hořící budovy, která nemávala rukama ani se nevykláněla ven, nýbrž nehybně čekala, až ji pohltí plameny; muži a ženy v přiléhavém černém saténu běžící se zpěvem ulicemi, do všech jejich bílých hedvábných masek otištěný týž divoký jásavý výraz; měsíční svit zbarvující víry v Temži hedvábným odstínem, voda šplouchající o kamenný pilíř a těsně vedle stínu toho pilíře plující obrovský trup člověka, kterého jsem chvíličku předtím zastřelil, téměř dvě stě kilogramů škrtiče, sexuálního násilníka a kanibala, zabitého kulkou, která nevážíla víc než jeden jeho zub; záblesk výstřelu z brokovnice zpoza temného rohu jako záblesk blesku z horka; odraz jedovatého světla putující po čepeli zakrváceného makronože právě vytaženého z těla kolegy detektiva; pytel na odpadky položený na ocelovém stole, který obsahoval úhledně naporcované pozůstatky sedmi batolat; průčelí katedrály sv. Pavla zbarvené rýhovaným chaosem červené rumělky, zelené a fialové barvy díky bakteriím rozleptávajícím kámen, které tam nasadila výtvarnice Miralda Hate; souprava oděvů ušitých z lidské kůže s verši Williama Blakea vyšitými pozlátkem, kterou jsme našli v opuštěném bytě v Brixtonu; slepec, který každého večera žebrol v uličce Sv. Martina a v dutých koulích jeho skleněných očí přitom lezli pavouci; mor svatých, mladí lidé ovlivnění drogou, která v nich vypěstovala falešné osobnosti biblických postav a podněcovala je k tomu, aby se při určitých fázích měsíce sami umučili; oči zdivočelých psů v Hyde Parku, svítící v paprsku mé baterky jako dálkové reflektory; tyhle a tisíce dalších, stejnou snětí zamořených vzpomínek, to byl můj Londýn. Noční můra, zármutek a nekonečná horečnost.

Mým domovem i matkou byla Solitaire a já jsem se k ní choval s patřičnou úctou. I když jsem byl vyšetřovatel, ne úsekový pochůzkář, strávil jsem část téměř každého dne hlídkami v různých oblastech, při kterých jsem nepátral ani tak po zločinu, jako spíš po symptomech Londýna, prvních příznacích infekce, která mohla vyvolat Londýnu podobné projevy. Stanice nebyla jednotlým místem: bylo tu sto čtyřicet tři modulů, z nichž některé byly větší než orbitální stanice Země, spojených chodbami a uzavřených v přetlakových skořepinách, bylo je možné od sebe oddělit pomocí prostředků Ústředny ovládání pohonu (neboli UOP), a vzhledem k tomu, že každý modul byl vybaven vlastními motory, mohl se přesunout do jiné polohy v rámci komplexu, anebo i na novou oběžnou dráhu; kdyby bylo zničeno nebo vážně poškozeno Ústřední ovládání pohonu, mělo rozpojení proběhnout automaticky a moduly by se navedly na předem naprogramované dráhy. Sotva kdy jsem se obtěžoval do svých neoficiálních obchůzek zahrnout místa jako laboratoře, hydroponické farmy, ošetrovny, centrály zpracování dat, fúzní moduly a podobně; právě tak jsem vynechával i vnější povrch

stanice, soustavy elektroniky a solárních panelů, chladičů, spojových zařízení a prostředků pro sledování prostoru; tyto oblasti byly dobře udržované a strážce nepotřebovaly. Všeobecně jsem se omezoval na zábavní a ubytovací moduly jako East Louie, kde se nacházel Billův i můj byt, svérázné prostředí ozdobené holografickými scénami tak starými, že byly pokryté vybledlými skvrnami a vzorec této, řekněme, hieroglyfické tapety byl často narušen kódovou značkou nebo pruhem kovové stěny; a čas od času jsem zkontroloval i ty části stanice, které byly navštěvovány jen zřídka a monitorovaly se jen několikrát denně prostřednictvím nahrávek z kamer - prostory skladišť, transportních hangárů a UOP (kamery v těchto oblastech měly vyslat automaticky poplach, kdykoliv tam někdo vstoupil, jenže poplašné systémy byly nejméně polovinu času mimo provoz a vzhledem k prořídlému personálu a nedostatku náhradních dílů se opravy tohoto druhu netěšily příliš vysoké prioritě).

UOP byla velká bílá místnost bez průzorů, nacházející se, jak už jsem uvedl, v modulu, který sousedil s modulem skrývajícím Samuelsonovy vykopávky a ostatní obývací jednotky zástupců korporace. Plastové panely rozdělovaly místnost na pracovní stanoviště opatřená řadami terminálů a ovládacích panelů a já jsem v ní shledával jen málo zajímavého; zato Billa, když se o její funkci dozvěděl, fascinovala představa, že se jeho svět může rozdělit na tucty malých světů a rozprchnout do nicoty, a pokaždé, když jsme ji navštívili, posadil se k hlavnímu panelu a vyptával se na jeho činnost. Nikdy se přitom nablízku nikdo jiný nevyskytoval a já jsem byl toho názoru, že odpovídat na ty otázky ničemu neuškodí. Billovy duševní schopnosti nestačily k pochopení pojmu spouštěcích kódů, natož pak aby dokázal naprogramovat počítač tak, aby je přijal. Solitaire byl jediný svět, který kdy znal, a on dychtil nasbírat o něm co nejvíc vědomostí. A tak jsem podpořil jeho zvědavost a ukázal mu, jak si může vyvolat příslušné informace na svém vlastním počítači.

Díky Arliině soucitné reakci začal Bill přespávat v našem předním pokoji téměř každou noc, kromě toho, že se na mne lepil při mých obchůzkách, a tak nevyhnutelně došlo k tomu, že jsme se sblížili; nicméně blízkost není výraz, který bych pro tento vztah použil právě ochotně. Postačí uvést, že přestal být tolik vzdorný a nedůtklivý, začal být otevřenější a v důsledku toho se také dožadoval větší pozornosti. Protože se však jeho chování do jisté míry změnilo, připadly mi jeho požadavky snesitelnější. Nepřestával lpět na představě, že musí vykonat pro naši komunitu nějakou cennou službu, ale nikdy netrval na tom, abych mu v tom pomohl; zdálo se, že mu ke spokojenosti stačí ochomýtat se kolem a podnikat věci se mnou. A ke svému překvapení jsem zjistil, že mě baví s ním leccos dělat. Obzvláštní potěšení jsem nalézal v tom, když jsem s ním vycházel ven, abych ho doprovázel *na jeho* obchůzkách a sledoval ho, jak odstraňuje vilejše ze spojovacích zařízení a jiných jemných mechanismů.

Vilejš Sauterův pochopitelně nebyl pravý vilejš, nicméně nesl jisté podobnosti se svým jmenovcem, z nichž nejlépe pozorovatelná byla podpůrná konstrukce tvrdé vnější kostry, rozdělená do destiček, aby umožňovala pohyb. Vzdáleně připomínali nerozvitě pupeny, největší asi o velikosti lidské pěsti, a měli různou barvu. Někteří byli žíhaní kovovými odstíny červené, zelené, zlaté či stříbrné (zbarvení záviselo do velké míry na povaze podkladu a na potravních zdrojích), takže když jste z dálky viděli kolonii rozrostlou na povrchu modulu - a všechny moduly byly pokryty stovkami tisíc jedinců - vypadalo to jako třpytivé polštářky mechu nebo lišejníku. Nevěděl jsem o nich téměř nic, jenom to, že se živí prachem, že jsou citliví na změny světla, že se nevyskytují uvnitř oběžné dráhy Marsu a že kdekoliv se vyskytne kosmická stanice, usadí se jich na níjak to vyjádřil můj přímý nadřízený, náčelník bezpečnosti Gerald Sessions, "husto jako much na hovně". Jakmile se zjistilo, že nijak neškodí a že dokonce jejich výměšky zpevňují vnější skořepiny modulů, zájem o ně rychle opadl. Mám za to, že sice pokračoval nějaký výzkum jejich tělesných vlastností, ale nikdo mu nepřikládal větší význam.

Až na Billa.

Pro Billa byli vilejší smyslem a důvodem existence. Byli to kromě pana C nejdůležitější tvorové ve vesmíru a jejich pozornost vůči nim zaváněla posedlostí. Když jsem pozoroval, jak těžkopádně vykračuje po plášti stanice, ve skafandru velký a neohrabaný, příšerná postava, která vypadala ještě příšerněji ve světle, které kolem ní tryskalo ven tím či oním průzorem, a smetává překážející trsy vilejšů do prostoru výtrysky kyslíku z hadice připojené k nádrži plující vedle něj, neměl jsem dojem člověka vykonávajícího podřadnou práci, nýbrž dojem zahradníka pečujícího o své oceněné růže, anebo - příhodněji - pastýře spravujícího své stádo. A i když podle nejlepších informací vilejší postrádali inteligenci a byly neschopní složitější činnosti než poslouchat základní pudy přijímání potravy a rozmnožování, zdálo se, že na něj reagují; i po tom, co je odehnal, se houpali kolem něj jako zvláštní mazlíčci, naráželi do jeho čelního průzoru a občas se na něm nakrátko usadili, takže to vypadalo, jako by na zádech a na ramenou nosil rozety z drahokamů. (Tehdy jsem ještě nechápal, že to jsou samičky neschopné vlastního pohybu, které kyslík přiměl odloučit se od stanice a nyní nebyly schopné se ke kolonii znovu připojit.)

S Billovým příkladem před očima jsem už nedokázal vilejše považovat za něco samozřejmého a začal jsem o nich číst, kdykoliv jsem si vyšetřil chvílku. Dozvěděl jsem se, že jejich vnější kostru tvoří organicko - anorganická směs uhlikatých sloučenin a silikátových nerostů, hlavně olivínu, pyroxenu a magnetitu, materiálů, které se obvykle vyskytují v meteoroidech. Změny intenzity světla vnímaly prostřednictvím měňavých fotoforů, kterými byly poseté destičky; i ten nejjemnější obláček prachu, který prošel mezi vilejšem a světelným zdrojem, spustil nervovou činnost,

podnítil otevření destiček kryjících tělní otvor a umožnil tak vysunutí orgánu, který Jacob Sauter (amatérský biolog, jakýsi Linné vilejšů) nazýval "jazyk", orgánu, který sloužil k přijímání potravy i k přenosu semene od samce k samici. Dozvěděl jsem se, že po kolonii se mohou pohybovat jenom samci, a to tak, že se nejprve přichytí podkladu jazykem pokrytým přilnavou hmotou, pak se oddělí, převalí na jeden z horních destičkových segmentů a nakonec se znovu připojí ke kolonii pahýlovitými dělenými stopkami, které vyčnívají z jejich spodních destiček. "Vlastně," napsal Sauter, "dělají přemety."

Avšak nejhlubší věc, kterou jsem objevil, nesouvisela s vilejší, anebo spíš s nimi souvisela jen okrajově. Šlo v zásadě o znovuobjevení či o opětné probuzení mého úžasu z mrazivé majestátnosti, která nás obklopovala. Studený diamantový chaos hvězd, které svítily tak jasně, až se zdálo, že se ještě téhož dne vysvítí úplně; slunce, prastarý bůh, které se odsud zdálo malé a bylo snesitelné i prostému oku; surrealistická nádhera a pocit pevnosti, kterých nabýval na pozadí té černé neměnné hloubky i ten nejvšednější objekt; čern sama, které se nějak podařilo vyhlížet zlověstně i klidně, nepřítomně i hmatatelně, kovově tvrdě a zároveň nehmotně jako iluze, jako záhyb na akademickém hábitu Boha; pavouci vzhled stanice se spleť modulů a propojovacích chodeb, pokrytých duhovými víry a pruhy třpytivých barev vilejšů, a paprsky světla, které z ní tryskaly všemi možnými směry, jako by to byla nějaká bláznivá, legrační rachitická hračka, při pohledu na kterou jsem vždycky očekával, že zaslechnu poutovou hudbu parních varhan; dopravní plavidla ze Země, šedá a objemná jako velryby, zakotvená v geometrických sítích svých doků; vzdálené bílé ostrovy montážních plošin a ještě vzdálenější, viditelná jen po nastavení průzoru na nejvyšší zvětšení, drobounká stříbrná jehla, která měla zanedlouho zapadnout do kupky sena širého neznáma. Ten výhled byl nádherný. Skýtal srozumitelnou mapu našich snah a vedl mě k pochopení, proč jsme to ještě úplně nezapíchlí. Ještě ne. Už jsem to všechno viděl dřív, avšak Billovo zanícení pro vilejše rozdmýchalo uhlíky v mé duši, obnovilo mé pochopení rozsahu našeho dobrodružství, a když jsem se tak rozhlížel po stanici, připadalo mi vždycky, že cítím uvnitř hlavy celý výbuch a vír stvoření, proud částic z trilionu sluncí, praskavé hovory elektrických oblaků, kterým zmrzlá moře čpavku, po nichž pluly, sloužily jako zásobárna nostalgie, nekonečný pád hmoty ryzí anomálií ničeho, bělostnou tvář Krista ve skvrnách a proudech mrazivého ohně hlavy komety, kvazary dosud neztuhlé v setniny draků, neomylná vytrvalost meteoroidů, které cestují nesčetná tisíciletí prázdnotou temnotou, aby rozčísly oblohu, zahořely nad fotografickými deskami nevtravých astronomů, zaujaly místo v legendách letní noci, rozpadly se na popel nad přízračnými vrcholky Karakoramů a byly rozváty po verandách lidí, kteří nikdy nezdvihli tvář k nebi, a do dětských snů. Míval jsem pocit, že jsem se zmocnil vlastního osudu, a představoval jsem si, jak se řítím kontinuem rychlostí myšlenky, rychlostí

přání, a nabírám hybnost, která sama o sobě je popudem se někam vydat, být svědkem, uchopit, a ta představa bývala tak živá, že jsem na okamžik věřil, že jako hrdina vracející se z války mohu zdvihnout ruku a nechat zářit požehnání na všechny kolem sebe a umožnit jim vidět a cítit totéž, co jsem viděl a cítil já, vědět stejně jako já, že navzdory všemu jsme se nacházeli blíž nebesům než kdykoliv předtím.

Po takových výletech pro mne bylo obtížné vrátit se do obyčejného všedního života, nicméně po odletu nadsvětelné lodi *Sojourner*, události, kterou jsme spolu s Billem sledovali z lávky nad soustavou solárních panelů na East Louie, se mi dostalo ostré připomínky, že bych měl své nepřítomné snění raději omezit a věnovat se běžným věcem, protože to stále více a více vypadalo, jako by se na Solitaire uchytila Nesmírná velebnost. Na několika bednách v jednom skladišti se našly přivázané proužky černého saténu a jedna z nich obsahovala drogy, začaly se objevovat výtisky *Knihy nevyčerpatelného deliria*, a když jsem byl jednoho dne s Billem na obchůzce, objevil jsem v laboratoři magnetismu úkryt, v němž se nacházely balíčky s náložemi, každý o velikosti poloviny zploštělého fotbalového míče, tedy dost na to, aby zničil modul; Gerald Sessions a já jsme si je rozdělili a uložili ve svých bytech, aniž bychom se svému personálu s jejich existencí svěřili. A asi největší potíže přineslo, že se ve všech čtvrtích stanice probírala základní otázka, zda Velebnost má nebo nemá na srdci veřejné blaho, a tento spor vyvolaný strachem a jen strachem vedl ke krvavým rvačkám a nárůstu rasového napětí a zvrhlostí všeho druhu. Víte, moc Nesmírné velebnosti spočívala v podvratném nihilismu jejich doktríny, která vynášela do popředí myšlenku, že povinností člověka je vyjádřit veškerá svá nutkání bez ohledu na to, jak jsou temná nebo násilná, a že ze všeobecného vymítání těchto černých tajemství nakonec vyplyne všeobecná ryzí shoda, rozsáhlý průměr všech možných chování, který nakonec odhalí pravou povahu Boha a zjevený osud naší rasy. Vůdcové Velebnosti tudíž neshledávali nic protikladného v tom, když založili v Yorku skupinu, řekněme zaměřenou na vyhnání Pákistánců z Británie všemi potřebnými prostředky, a současně podporovali súfistický kult. Neměli s ničím žádné morální ani filozofické problémy, protože podle nich se na konečné morálce teprve pracuje. Jejich traktáty obsahovaly vyložené nesmysly, pseudointelektuální kázání navlečená do košaté gotické prózy, jaká se kdysi používala, aby dodala váhu duchařským historkám a příběhům o prastarém zlu; jejich chorály byly ještě nešikovnější, ale styl se k produktu hodil a produkt se snadno prodával lidem zbaveným volebního práva, zoufalým a šíleným, což byly kategorie, do kterých do určité míry spadal prakticky každý živý člověk, a ta či ona se rozhodně hodila na každého obyvatele Solitaire. Jak jsem Samuelsonovi slíbil, navštívil jsem ho znovu, jakmile se tyto příznaky začaly objevovat, avšak on se na Velebnost tvářil naprosto stejně ustaraně jako já, a i když jsem si nebyl jistý, jestli jeho póze

věřím, měl jsem příliš mnoho práce se svými oficiálními povinnostmi i s jednou neoficiální - chránit Billa, který se stal terčem narůstajícího špatného zacházení - než abych mu věnoval víc času. Potom přišel den odletu.

Bylo to samozřejmě krásné. Nejdřív tenký proud ohně, jako když škrábanec na černé stěně odhalí bílý podklad. Zmenšoval se a zmenšoval, až posléze zmizel; avšak pouhé vteřiny po jeho zmizení se po černotě začal šířit jev, který vypadal jako trhлина měnící barvu, sahal od místa, kde *Sojourner* překročil rychlost světla, až k místu startu, rozšířil se na tloušťku prstu, pak celé ruky a ještě víc, jako když blesk hrající všemi barvami tvrdne v obrovský zubatý meč rozsekávající prázdno ve dví, a jak se ten meč snášel k nám a stále se rozšiřoval, měl jsem za to, že v něm vidím vepsaný náznak tváří, tvarů a věcí, jako když člověk při pohledu na léta bezbarvým lakem natřeného prkna vidí obrazy kroužků a vzorů, jaké se dají nalézt na kůži zvířat, a pohled na tyto letmo zjevené tváře a ostatní věci, ne zcela zřetelný, avšak svým způsobem důvěrně známý, jako když vám připadá, že sluneční paprsky pronikající škvírami mezi temnými mraky na zatažené obloze znázorňují svatozář... tyto pohledy doprovázel pocit nestability, chvějivá obava z vlastní nepodstatnosti, která mnou otřásla do hloubi duše a zabráňovala všem pokusům ji odvrhnout, nicméně přesto mě podivným způsobem rozjařovala a já jsem toužil, aby ten meč projel mnou a odnesl mě pryč do hřmící geneze, kde dosáhnou naplnění, a potom, když to odeznělo a zanechalo mě to zmateného a s pocitem ztráty, neboť jsem se na to tolik upínal, připadalo mi to, jako bych nebyl svědkem využití složité techniky, nýbrž prostého magického aktu toho druhu, jaký se používá k přivolání démonů z pohotovostních síní pekla nebo k probuzení bílého ducha v hlubinách podzemního jezera. Obrátil jsem se k Billovi. Jeho čelní průzor byl zalitý odraženým světlem a to, co jsem z jeho tváře dokázal rozeznat, bylo zabarveno strašidelnou zelení displejů uvnitř jeho přilby. Ústa měl otevřená a oči dokořán. Promluvil jsem na něj, už si nepamatuji, co jsem říkal, ale chtěl jsem, aby přizvukoval mému ohromení nad tou zázračnou věcí, kterou jsme právě viděli.

"Děje se něco špatného," řekl.

Pak jsem si uvědomil, že se dívá jiným směrem; odlet *Sojournera* snad mohl zahlédnout, ale jen koutkem oka. Jeho pozornost se upínala k jednomu z modulů - tuším, že to byla laboratoř avioniky - od kterého se oddělilo množství vilejšů a odplouvalo do prostoru.

"Proč to dělaj'?" zeptal se. "Proč odlítaj'?"

"Nejspíš toho tady už mají plný zuby," prohlásil jsem, rozmrzelý jeho nedostatkem vnímavosti. "Jako my vostatní."

"Ne," řekl. "Ne, někde musí bejt něco špatného. Neutekli by, kdyby se něco špatného nedělo."

"Fajn," řekl jsem. "Děje se něco špatného. Tak jdeme zpátky dovnitř."

Váhavě mě následoval k přechodové komoře, a když jsme se vysoukali ze skafandrů, mluvil o vilejších celou cestu k mému

bytu a trval na tom, že by neopustili stanici, kdyby bylo všechno v pořádku.

"Líbí se jim tady," prohlásil. "Je tu spousta prachu a nikdo je moc neruší. A..."

"Ježíšikriste!" řekl jsem. "Jestli je něco špatně, tak nejdřív přijdi na to, co to je, a pak mi to pověz! Ale jenom takhle žvanit je na nic."

"To nejde." Sklopil oči a přehnaným gestem rozhodil rukama, jako by se chystal vyskočit. "Nevím, jak na to přijít."

"Zeptej se pana C." Došli jsme k mým dveřím a já jsem natukal vstupní kód.

"Toho to nezajímá." Bill vysunul spodní ret přes horní a spíš zakroužil než zavrtěl hlavou. "Myslí si, že to je hloupost."

"Co?" Dveře se otevřely, v předním pokoji byla neproniknutelná tma.

"Vilejší," řekl Bill. "Myslí si, že všechno, co mám rád, je hloupost. Vilejší i UOP i..."

Právě v tom okamžiku jsem uslyšel Arlii vyjeknout, někdo se vyřítit ze tmy a srazil mě do křesla, až jsem se přes ně překulil na podlahu. V pruhu světla z chodby jsem spatřil, jak se Arlie zvedá a zakrývá si prsa rukama. Blůza jí visela v cárech kolem pasu, džíny měla stažené pod kyčle a ústa měla od krve. Pokoušela se křičet, ale zmohla se jen na vzlykání.

Rozčilený a zděšený pohledem na ni jsem se vydrápal na chodbu. Muž oblečený celý v černém utíkal pryč a právě zahýbal do jedné ze společných místností. Rozběhl jsem se za ním. Vztek s každým krokem rozpaloval var mých emocí, a když jsem vběhl do společné místnosti, zařízené ve stylu videoseriálové verze hospody vybavené terčí na šipky, zaprášeným tmavým dřevem a několika falešnými staříky s červenými tvářemi u rohových stolů, měl jsem v srdci vraždu. Zařval jsem na lidi, kteří si tam hověli, aby zavolali bezpečnost, a vpadl jsem do další chodby.

Po muži v černém ani stopy.

Chodbu lemovalo asi dvacet dveří a světelné panely nad nimi většinou zářily modře na znamení, že uvnitř nikdo není. Už jsem se chystal zkusit jeden z bytů, kde někdo byl doma, když jsem si všiml, že kontrolka vedle poklopu přechodové komory mrká červeně. Přistoupil jsem k poklopu a zapnul kameru uzavřeného obvodu. Na obrazovce nad ovládacím panelem se objevil zrnitý černobílý obraz vnitřku přechodové komory; muž, kterého jsem pronásledoval, přecházel sem a tam a vydával nepravidelný broukavý zvuk. Bledý nervózní mladík podvyživeného vzhledu a s kostmi, které vyhlížely křehce jako ptačí, plod nějaké madony z řadového baráku a jejího uhrovitého prince, produkt nedostatku zeleniny a příliš mnoha cigaret, produkt celých staletí ignorance stejně příznačně britské jako ručně ošetřované trávníky rodinných sídel. Poznal jsem ho hned. Roger Thirwell. Poznal jsem také jeho oděv. Přiléhavé černé saténové kalhoty a košile Nesmírné velebnosti, posetá nášivkami

dokládajícími úroveň duchovního zasvěcení a uvedení do té či oné funkce.

"Ahoj, Rogere," řekl jsem do interkomu. "Hezkej den na znásilnění, co, ty špinavěj hajzlíku?"

Rozhlédl se kolem sebe a nakonec vzhlédl k monitoru. Ve tváři se mu objevil strach, který pak smyl výraz nepřátelství, vystřídáný na oplátku jakýmsi uštěpačným potěšením. "Poslat mě do Manchesteru, co?" prohlásil. "Spláchnout mě zpátky do podělanýho Manchesteru! Myslím, že to neuděláte! Možná si už uvědomujete, že nejsem ten typ, co se třese před hrozbama."

"Jo, ty seš sakra nějaký hrdina! Proč teda nevylezeš ven a neukážeš mi, kolik je v tobě chlapa?"

Tvářil se roztržitě, jako by mě ani neslyšel. Začal jsem mít podezření, že je pod drogami, ale ať byl nebo nebyl, nenáviděl jsem ho.

"Vylez odtamtud!" vyzval jsem ho. "Přísahám, že budu mírnej."

"Já vám ukážu," řekl. "Chcete vidět, jaký jsem chlap, tak vám to ukážu."

Ale ani se nepohnul.

"Dala mi francouzáka," řekl tiše. "Líbala rozkošně, rozkošně."

Nevěřil jsem mu, ale přesto mě ta slova zasáhla. Zabušil jsem na poklop. "Ty pidlovokej smrade! Vylez, sakra!"

Za mnou se ozvaly vzrušené hlasy a pak mi někdo položil ruku na rameno a řekl pečlivě intonovaným barytonem: "Přenech ho mně, Johně."

Byl to Gerald Sessions, můj nadřízený, vytáhlý černochoch s pohlednou otevřenou tváří, světlejším odstínem pleti a pavoučími pažemi obdařenými výjimečnou silou. Byl to klidný a uzavřený týpek, který nedával najevo emoce, po všech stránkách se ovládal a bylo mu vlastní vážné chování člověka, který neustále cítí tíhu odpovědnosti; byl to však člověk, ke kterému jsem si díky společně odslouženým rokům vyvinul jistou náklonnost, a třebaže jsem stoprocentně nevěřil nikomu, byl jedním z mála lidí, od kterých jsem byl ochoten si nechat krýt záda. Za ním stáli čtyři další strážníci, mezi nimi jeho osobní strážce a milenec Ernesto Carbajal, malý přičmoudlý chlápek s hustými mastnými, nicméně udržovanými černými vlasy a upjatým nádechem rysů; a za nimi s odstupem postával pohřebně se tvářící Menckyn Samuelson, švihácky oděný do smokingu a bílých kalhot. Očividně ho odvolali z nějaké společenské příležitosti.

"Ne, díky," řekl jsem Geraldovi. "Chci si toho zkurvysyna podat. Pošli, prosím tě, někoho, aby se postaral o Arlie, ano?"

"Už je o ni postaráno." Chvilí si mě upřeně prohlížel. "Dobře. Jenom ho, prosím tě, nezabij."

Obrátil jsem se zpátky k obrazovce právě v okamžiku, kdy Thirwell, který přešel k vnějšímu poklopu a civěl na ovládací panel, začal zpívat.

*"Má sestra noc se kolem sbírá,
aby zplodila říši násilí*

a pokušením du-u-cha
zničila prokletí nevinnosti.
Ó, povolné dcery soumraku,
snad vyplýváme svá potěšení,
než se Bůh vynoří ze stínů,
oslnivý v Nesmírné Ve-e-le-e-bnosti..."

Zmlkl a chabě se zahihňal. To chování mě tak udivilo, že to zatlačilo do pozadí můj hněv a probudilo mé vyšetřovatelské instinkty.

"Kdo je tvůj kontakt na Solitaire?" otázal jsem se.
"Promluv si se mnou a třeba to pak budeš mít lehčí."

Thirwell dál zíral na panel jako zhypnotizovaný.

"Vzdej to, Rogere," pokračoval jsem. "Pověz nám o Velebnosti. Pomůžeš nám a my se k tobě budeme chovat férově, to ti přísahám."

Zvedl hlavu ke stropu a zlomeným tónem chvějícím se na pokraji slz se ozval: "Ach, Bože!"

"Možná se mejlím," řekl jsem, "ale nevěřím, že by ti odpověděl. Nejlepší bude, když se vzmužíš a uděláš si jasno v hlavě."

"Já nevím," odpověděl.

"Ale víš. Určitě víš. Dostal tě sem tvůj mozek. Tak ho teď použij. Přemejšlej. Musíš se toho snažit zachránit co nejvíc." Bylo těžké slibovat shovívavost zmrdovi, který si dovolil sáhnout na Arlie, ale oprávněnost mé práce mi poskytla rámec, ve kterém jsem byl schopen fungovat. "Hele, nemůžu předvídat, co se stane, ale můžu ti říct tolik. Pověš nám, co víš, řádek po řádku, a já za tebe ztratím slovíčko. Můžou se najít polehčující okolnosti. Drogy. Přinucení. Vydírání. Nepřipomíná ti to něco, Rogere? Nedohnal tě k tomu někdo nátlakem? Jo, jo. Já jsem si to myslel. Polehčující okolnosti. Když je to tak, je pravděpodobný, že ti to korporace nechá projít hladce. A jednu věc ti můžu slíbit naprosto jistě. Udržíme tě v bezpečí před Velebností."

Thirwell se obrátil k monitoru. Z pohybů jeho úst a těkání jeho očí jsem poznal, že nemá daleko k tomu, aby se sesypal.

"Tak tady se nám ten kluk vrátil. Pojď pěkně domů."

"Velebnost." Rozhlédl se kolem sebe, jako by se bál, že by někdo mohl tajně poslouchat. "Oni mi řekli... é... já..." Ztěžka polkl a zíral do kamery, jako by jí chtěl prohlédnout až na druhou stranu čoček. "Já se bojím," řekl šeptem spikleneckým tónem.

"Všichni se bojíme, Rogere. A je na hovno, že se Velebnosti pořád bojíme. Je na čase se přestat bát, nemyslíš? Možná je tohle jediný způsob, jak se přestat bát. Já si myslím, abys to prostě udělal. Prostě to řekni, do hajzlu s tím! Já..."

"Třeba bych si s ním měl promluvit," ozval se Samuelson a naklonil se mi přes rameno. "Říkal jste, že na toho chlapce mám nějaký vliv. Třeba..."

Odstrčil jsem ho ke stěně; když se odrazil, popadl ho Gerald a smýkl jím chodbou pryč, přičemž si držel prst na ústech, aby Samuelsonovi naznačil, že má zůstat zticha. Ale škoda už byla nadělaná. Thirwell se obrátil zpátky k ovládacímu

panelu a vytukával kód, kterým se povolovalo těsnění vnějšího příklopu.

"Nebud' blbej!" řekl jsem mu. "Tohle nikomu nepřinese nic dobrého."

Vytukal celý kód a zůstal stát s pohledem upřeným na tlačítko, kterým se odemykal uzávěr. Nad vnitřním příklopem se rozblíkala světla Nebezpečí a počítačový hlas začal opakovat: Varování, Varování, Vnější příklop byl povolen, z přechodové komory nebyl vyčerpán vzduch, Varování, Varování...

"Nedělej to, Rogere!"

"Musím," řekl. "Teď si to uvědomuju. Byl jsem zmatený, ale už je to oukej. Dokážu to."

"Nikdo nechce, aby se to stalo, Rogere."

"Já jo, já to chci."

"Poslouchej mě!"

Thirwellova ruka se váhavě snášela k tlačítku, "Pane temných uliček," odříkával, "Pane pušek, Pane zapálených, Ty, který jsi spáchal každou mrzkost..."

"Proboha, člověče!" naléhal jsem. "Nikdo ti neublíží. Ani Velebnost, ani nikdo jinej. Zaručuju ti bezpečí."

"...každý hřích, každou násilnost, stůj nyní při mně a pomoz mi přetvořit tuto smrt v nesmrtelnou lásku..." Poklesl hlasem, který byl nyní příliš tichý, než aby jej bylo slyšet.

"Sakra, Thirwelle! Ty bláznivej parchante. Přestaň blábolit ten nesmysl! Nepoddávej se tomu! Neposlouchej to, co tě učili. Je to všechno úplná ptákovina!"

Thirwell pohlédl na kameru, na mne. Na okamžik mu rysy zkřivila hrůza, ale pak se vrásky napětí vyhladily a on se zahihňal. "On má pravdu," řekl. "Ten člověk má zatracenou pravdu. Vy to nikdy nepochopíte."

"Kdo má pravdu? Co nepochopím?"

"Dívejte se," vybídl mě Thirwell rozjařeně. "Sledujte můj obličej."

mlčel jsem a snažil jsem se vymyslet něco dokonalého, co bych řekl, čím bych zastavil jeho šílený popud.

"Díváte se?"

"Chci to pochopit," řekl jsem. "Chci, abys mi to pomohl pochopit. Pomůžeš mi, Rogere? Pováš mi o Velebnosti?"

"Nemůžu. Nedokážu to vysvětlit." Zhluboka se nadechl a zvolna vydechl. "Ale ukážu vám to."

Když stiskl tlačítko, blaženě se usmíval do kamery.

Explozivní dekomprese není na pohled nic hezkého, ani když ji sledujete na černobílé obrazovce. Odvrátil jsem se. Můj pohled mimoděk zabloudil k Samuelsonovi. Stál asi patnáct stop daleko, ruce za zády a s obličejem bez výrazu jako kněz, který se připravuje vystoupit s kázáním; ale v jeho hubené prázdné tváři bylo patrné ještě něco, něco, co se dělo pod povrchem, jakési lehké překrvení a já jsem věděl, věděl, že jeho ta smrt ani trochu nezasáhla, že ho potěšila. Nikdo v jeho postavení, pomyslel jsem si, by nebyl tak naivní, aby přerušoval strážného, který se snaží přemlouvat potenciálního sebevraha. A pokud to,

co udělal Thirwellovi, byla záměrná, špatně skrytá vyhrůžka, jestli měl na povel takovou moc a hrozbu, mohl být docela dobře odpovědný i za to, co Thirwell udělal Arlie.

Vykročil jsem k němu. Sledoval pohledem moje pohyby. Zastavil jsem se asi čtyři stopy od něj a prohlížel jsem si ho, hledal jsem známky viny, náznaky černé saténové minulosti, pochodní, krve a sborových zpěvů. V obličeji se mu zračila slabost, ale byla to slabost zrozená ze zvrácenosti a brutality, nebo prostě povstala ze strachu? Dospěl jsem k názoru, že kvůli Arlie, kvůli Thirwellovi bych měl předpokládat to nejhorší. "Hádejte, co udělám teď?" nadhodil jsem. Než mohl odpovědět, kopl jsem ho do žaludku, a jak se hroutil, sekl jsem ho zleva do čelisti, až se mu hlava o čtvrt obrátky otočila. Dva ze strážných se pohnuli směrem ke mně, ale zarazil jsem je gestem. Carbajal na mě upíral pohled s výrazem škrobeného nesouhlasu.

"To byla zatracená pitomost," prohlásil Gerald, který se přiklátil k nám a shlížel dolů na sténajícího a svíjejícího se Samuelsona.

"Zasloužil by víc," opáčil jsem. "Thirwell už byl na cestě ven. Tím jsem si jistej. A pak tenhle sviňák votevřel hubu."

"Jo." Gerald se opřel o stěnu a překřížil nohy. "A proč myslíš, že to udělal?"

"Proč se nezeptáš jeho? Bude zajímavý, jak odpoví."

Gerald se sardonicky zasmál. "Člověk je přece altruista. Snažil se pomoci." Odkousl si kousek ztvrdlé kůže z jednoho kotníku. "Na co bych se vopravdu rád zeptal, je, jak hluboko v tom vězí. Ať už se zapleť s Velebností, nebo jestli se o tom jen snaží všechny přesvědčit, potřebuju to vědět, abych moh' kvalifikovaně rozhodnout."

Nevěnoval jsem příliš pozornosti chladnému ostří v jeho hlase. "A o čempak, prosím tě?"

Carbajal, který na mě hleděl přes jeho rameno, po mně blýskl vědoucím úsměvem.

"On už tě dávno nemá rád, Johne," vysvětlil Gerald. "Lidi mi to donesli. Teď bude chtít tvou prdel mít jako trofej na zdi. A já musím rozhodnout, jestli mu tě přenechám, nebo ne."

"Vopravdu?"

"Tohle je vážnej průser, člověče. Když Samuelsona vodmítnu, budeme tu mít vošklivou situaci. Bezpečnost naježená proti administrativě."

Samuelson se snažil vydrápat do sedu; čelist měl oteklou a hrála mu všemi barvami. Doufal jsem, že ji má zlomenou.

"Dalo by se mluvit o válce," dodal Gerald.

"Myslím, že přeháníš," řekl jsem. "A i kdyby, občanská válka by nebyla to nejhorší, co by se mohlo stát, pokud vyhraje ta správná strana. Na stanici je celá řada sráčů, který by se parádně hodili za voběti."

Gerald opáčil: "No comment."

Samuelsonovi se podařilo vzepřít se na lokti. "Chci, abyste ho zatkl," řekl Geraldovi.

Ohlédl jsem se na Geralda. "Můžu s ním prohodit pár slov, než se rozhodneš?"

Po několik úderů srdce se mi díval do očí a pak neochotně potřásl hlavou. "Ale, vzal to ďas," prohlásil.

"Díky, kámo," řekl jsem.

"Taky jdi do hajzlu," opáčil; odkráčel o pár kroků dál a zůstal stát s pohledem upřeným do chodby. Carbajal šel s ním, šeptal mu do ucha a hladil ho po ramenou.

"Neslyšel jste, co jsem vám říkal?" Samuelson se vyhrabal do sedu a držel si čelist. "Zatkněte ho. Okamžitě!"

"Já vám pomůžu vstát." Popadl jsem Samuelsona za smoking, vytáhl jsem ho na nohy a přirazil ho ke zdi. "Tak. Už je to lepší, ne?"

Samuelson těkal očima nalevo i napravo a doufal, že mu někdo přijde na pomoc. Udeřil jsem mu hlavou o stěnu, abych jeho pozornost obrátil k sobě, a on se začal mému držení vzpírat.

"Taková tragédie," řekl jsem tím nejlepším přízvukem smetánky, jakého jsem byl schopen. "Smrt mladého Thirwella, co vy na to?"

Bojovnost ho opustila; upíral oči do mých.

"To byla ta nejvypočítanější vražda, jakou jsem viděl za spoustu let," ujistil jsem ho.

"Nemám ani to něj mlhavější ponětí, o čem to mluvíte!"

"Ale máte! Už jsem ho měl na háčku, jen zaseknout. Pak jste do toho vpadl vy a připomněl jste mu, jaký by ho čekaly následky, kdyby zradil Velebnost. Sám Bůh ví, co si myslel, že na něj máte nachystaného."

"Nic takového jsem neudělal! Já jsem..."

Zabořil jsem mu prsty levé ruky do krku kolem průdušnice; byl bych rád sevřel tak, až by se palec dotkl prstů, ale stiskl jsem jen tak silně, aby vypískl. "Zavřete klapačku! Ještě jsem neskončil." Uvolnil jsem trochu stisk, aby měl víc vzduchu. "Jste nečistej, Samuelson. Vy jste ten bacil, kterej způsobuje ty bledý tváře okolo. Nevím, jak jste prošel filtrama, ale na tom nezáleží. Dřív nebo pozdějc si dám vaše koule k snídani. A až vymetu talíř, pošlu to, co z vás zbude, na to samé místo, kam jste dohnal Thirwella. Samozřejmě mi můžete říct jména všech na Solitaire, kdo se zapletl s Velebností. To by mohlo moje odhodlání naleptat. Ale moc s tím neotálejte, protože na vás mám setsakra zálusk. Nemůžu se dočkat, až si něco začnete. Sbíhají se mi hustý sliny, když pomyslím na ty krásný chvíle, který bysme spolu mohli strávit." Zatřásl jsem jím a poslouchal jsem, jak chroptí. "Já vím, co jste zač, a vím, co chcete. Máte sen, co? Obrovskej nádhernej sen o tom, jak lidi v černým saténu zalidňují hvězdy. Jak zasírají novy planety. No tak právě to se nestane. Kdyby se někdy měla vrátit některá loď s dobrejma zprávama, vy na ní nebudete. Ani nikdo z vašeho kmene. Budete se všichni vznášet tam venku v černým sevření Ježíše, v oblaku rozstříknutý zmrzlý krve a se srdcem nacpaným do své zasraný huby." Pustil jsem ho a rošťácky jsem na něj mrkl. "Tak jo. Račte do svého kvartýru."

Samuelson se spěšně šinul podél stěny pryč a držel se za krk. "Vy jste blázen!" Ohlédl se po Geraldovi. "Vy oba!"

Gerald pokrčil rameny a rozhodil rukama. "To je součást popisu práce."

"Máme to brát tak," zeptal jsem se Samuelsona, "že se teď nehodláte přiznat?"

Samuelson si stejně jako já všiml, že ze společné místnosti vyšla řada lidí a přihlížejí dění. "Já vám řeknu, co teď hodlám," prohlásil a napřímil se ve snaze vypadat působivě. "Hodlám vypracovat podrobnou zprávu o vaší neúctě k představeným a o tom, jak zneužíváte své postavení."

"No, no, no," ozval se Gerald a vykročil k němu. "Žádný vyhrůžky. Jinak by někdo..." zvýšil burácivě hlas, "...mohl ztratit trpělivost!" Doprovodil ten křik tím, že plácl dlaní o stěnu, což Samuelsona přimělo klopýtavě odcouvat o dalších asi tučet stop.

Několik lidí z hloučku se zasmálo.

"Vyklepte to, člověče," řekl jsem Samuelsonovi. "Udělejte správnou věc. Prej je lepší než sex, když začnou ty hrozný tajemství vyplouvat na povrch."

"Jestli se budete cítit líp, můžete se nejdřív oblíct do toho vašeho černého saténu," podotkl Gerald. "Taková hebká látka na kůži vás pěkně rozhícuje."

"Víš, Geralde," řekl jsem, "tihle vošousti možná na něco přišli. Třeba nám Velebnost má co nabídnout."

"Mě vždycky zajímá, když si můžu přijít na větší potěšení," opáčil. "Neuděláte nám tu reklamní výstup, Samuelsoně?"

"Jo," přitakal jsem. "Povězte nám o těch mystickejch vibracích, který to ve vás vyvolává, když kroutíte ruce panně."

Smích se rozlehl hlasitěji, podnícený Samuelsonovým připitoměle impotentním výrazem.

"Vy nechápete, s kým si zahráváte," zasyčel Samuelson. "Ale přijdete na to, to vám slibuji."

Tady máme jeho přiznání, řekl jsem si. Ne sice dostatečné na to, aby obstálo před soudem, ale na okamžik se mu ve tváři objevila všechna ta chorobná povýšenost a zkažené vášně jeho kmene.

"Vsadím se, že je to u Velebnosti opravdu důležitý člověk," poznamenal Gerald. "Určitě má dokonce titul."

"Ministr splašků a deliria," navrhl jsem.

"To se mi líbí," připustil Gerald. "Co takhle Tajemník spodiny?"

"Velesalamandr," ozval se Carbajal a nervózně se uchechtl.

"Pán výkalů."

"Nechtě toho," řekl Samuelson a začal pěsti; vypadal, jako by se chystal začít dupat a plakat.

Z hloučku přihlížejících vylétlo několik dalších návrhů a Gerald přidal: "Královna hovnocuců."

"Já vás varuji," řekl Samuelson a pak zakřičel: "Já vás varuji!" Byl zrudlý a třásl se. Projevovalo se nervózní jádro

jeho osobnosti. Bylo zábavné ho popichovat, ale nyní jsem zatoužil ho rozšlápnout a ucítit, jak mi křupne pod nohou.

"Tak běžte," vybídl ho Gerald. "Padejte domů. Tady už jste udělal, co jste mohl."

Samuelson po něm vrhl nejistý pohled, jako by nevěřil tomu, co mu Gerald říká.

Gerald ho mávnutím ruky odehnal. "Brzo si promluvíme."

"Ano," opáčil Samuelson, narovnával si smoking a snažil se posbírat cáry důstojnosti. "Ano, to jistě, rozhodně si promluvíme." Uštědřil nám pohled, o kterém, jak předpokládám, doufal, že je vražedný, a odkráčel chodbou pryč.

"Voprux vyráží na válečnou stezku," podotkl Gerald, když sledoval, jak zachází za roh.

"O tom nikterak nepochybuju," přisvědčil jsem.

"Průser." Gerald šoupl nohou po podlaze a podíval se dolů, jako by čekal, že tam uvidí šmouhu. "Vážně, ten chlap je nebezpečnej."

"My taky," řekl jsem.

"Ehm, jo." Znělo to, jako když o tom není sám přesvědčen.

Vyměnili jsme si rychlý pohled. Gerald a já jsme toho spolu prodělali hodně a podle držení hlavy a kyselého úšklebku jsem poznal, že je velmi ustaraný. Už jsem se ho chystal nějakým popíchnutím povzbudit, když jsem si vzpomněl na něco naléhavějšího.

"Panebože," vyhrkl jsem. "Arlie! Musím se vrátit."

"Zapomněls na ni, co?" Zachmuřeně pokýval hlavou, jako by mi mou zapomnětlivost už dávno vytýkal. "Víš, že jsi šupák? Víš, že si nezasloužíš lásku ženy ani přátelství muže?"

"Jo, vím," odsekl jsem. "Zvládneš to tady?"

Udělal gesto, jako že mě propouští. Další ponuré přikývnutí. "Jako bys to nevěděl," dodal.

Na Solitaire neexistovala roční období, žádné rychlé nástupy chladného a pošmourného počasí, žádné náhlé přechody ke květům a zeleni; přesto se v těch dnech po Thirwellově sebevraždě zdálo, jako by stanice procházela podzimním šíráním, jehož součástí nebylo přebarvení listů a změna teploty, ale podobně působící bujení stužek z černého saténu a ošklivá šeptanda, postupné upadání ducha místa v tísnivou atmosféru chmurné ostražitosti a pomalé smrákání všeho viditelného jasu našich životů, prudký pokles návštěvnosti v barech, prázdné společné místnosti, příznaky úpadku, které mi ve svém souhrnu připomínaly paličatý odpor anglických dubů vůči nevyhnutelné změně, když se jejich hojná velebná zeleň kousek po kousku vzdávala nehostinné nutnosti zimy, jako když vůli silného člověka postupně nahlodává zármutek.

Válka nevypukla okamžitě, jak předpovídal Gerald, nicméně sporadické projevy násilí pokračovaly spolu se spory o skutečné záměry a povahu Nesmírné velebnosti a jen málokdo z nás pochyboval o tom, že válka je na spadnutí. Všichni spěšně a zamračeně vykonávali své povinnosti - tedy všichni až na Billa. Toho tak pohlcovaly vlastní potíže, že pochybuji, že by si

něčeho z toho všiml, a třebaže se ohnisko nepřátelství poněkud odsunulo od něj, rozostřilo se a zaměřilo se obecněji, bylo na něm patrné rostoucí vzrušení a pokračoval v blábolení o tom, že musí "něco udělat" a - což byl nový akord v jeho jednoduché symfonii - že se musí dít něco strašlivě špatného, protože vilejší opouštějí stanici.

To, že nás opouštějí, bylo nepochybné. Každou hodinu migrovaly tisíce dalších a velké plochy pláště stanice zůstaly holé. Tedy, ne úplně holé. Zůstávala na nich vrstva zelenavě stříbritého substrátu vyloučeného samičkami, nicméně byl to šok vidět stanici tak obnaženou. Nevěřil jsem opravdu Billovu tvrzení, že jsme v nebezpečí, ale ani jsem je úplně nepomíjel, částečně proto, abych ho uklidnil a ujistil, že se ta záležitost prošetřuje. Vrátil jsem se k poznámkám Jacoba Sautera, abych se dozvěděl, jestli se takové migrace dají očekávat.

Podle těch poznámek se nedospělí vilejší - Sauter je nazýval "larvy" - volně vznášejí v prostoru, každý z nich zapouzdřený v jednom článku trubice stočené a spojené do prstence. Vnější povrch prstenců je stejně jako dospělí vilejší poset světločivými fotofory, a když prstencová kolonie vycítí vhodné místo k zachycení, dokáže měnit orientaci výměšky vystřikovanými z pórů v povrchu trubice. Tato metoda není nepodobná té, kterou používají orbitální plavidla, když srovnávají svou rychlost a polohu před vzájemným spojením. Seběmenší změna dopředné hybnosti vyvolává tvorbu výměšek na té straně kolonie, která je nasměrovaná k nadcházejícímu doteku, a nakonec celá kolonie přilne ke svému novému domovu, načež samičky začnou vylučovat kyselý substrát, který se chemicky váže na kov. Vilejší jsou hermafrodité a úvodní přeměna vždy vede výhradně k samičkám. Jakmile kolonie samiček zhoustne, z některých samiček se stanou samečci. Když kolonie dosáhne určité hustoty, rozmnožuje se *en masse*. Vylučované larvální trubice se někdy navzájem propojí, což vede ke smíšeným prstencovým koloniím a napomáhá zajištění genetické rozmanitosti. A to bylo všechno, co jsem na téma migrace dokázal najít. Pokud se Sauterovi dalo věřit, vilejší tím, že se vzdali záchyty na stanici, v podstatě svěřili svůj osud Bohu a spoléhali na šanci - s ohledem na rozlehlost prostoru a nepřítomnost výměšek prstencové kolonie šanci extrémně nepatrnou - že do něčeho náhodou vrazí a povede se jim dotýkat se toho tak dlouho, až se přichytí. Kdyby měl člověk jejich chování hodnotit lidskými termíny, vypadalo to, že je něco muselo vyděsit, jinak by zůstali, kde jsou; hodnotit je podle těchto standardů však u mne vyžadovalo nesmírný logický skok a neměl jsem nejmenší představu, co bylo příčinou jejich exodu.

Poté, co jsem prozkoumal Sauterovy zápisky, jsem přesvědčil Geralda, aby mě doprovodil na obhlídku vnějšího pláště Solitaire. Myslel jsem si, že když uvidí migraci na vlastní oči, mohlo by ho to ovlivnit víc než záběry z kamer a mohl by se ke mně připojit v podezření, že Bill - jakkoliv to byla nepravděpodobná představa - o něco skutečně zakopl. Ale

Geralda to k souhlasu nepohnulo.

"Já nevím, člověče," nechal se slyšet, když jsme stáli na povrchu East Louie a vyhlíželi směrem k UOP a modulu administrativy. Kolem nás se nacházelo několik řídkých ostrůvků vilejšů, kteří stanici z nějakého důvodu - snížená citlivost, nějaký druh křemičitanové paličatosti - dosud neopustili. Tu a tam jeden či několik vyplouvalo vzhůru ke třpytivým oblakům svých druhů, kteří zářili na černém pozadí jako výchozy slídy v antracitu. "Co o těch potvorách vlastně vím? Můžou dělat cokoli. Můžou se stěhovat, protože jim došla potrava. Do hajzlu! Až moc tomu idiotovi věříš. On má své vlastní důvody pro to, že chce, aby tohle něco znamenalo."

Nemohl jsem se s ním hádat. Zcela by odpovídalo Billově povaze, kdyby nahlížel na migraci vilejšů jako na součást osobní apokalypsy, a jeho rostoucí rozčilení mohlo pramenit ze skutečnosti, že viděl, jak se jeho svět scvrkává, jak se jeho osobní užitečnost snižuje, a tedy jeho existence je vystavena většímu ohrožení.

"Ale stejně to vypadá divně," poznamenal jsem.

"'Divně' nestačí. Záhadně, no, to by mohlo mít nějakou váhu. Šílenost. Amok. To by ospravedlňovalo moji pozornost. Ale s 'divným' dokážu žít. Jestli si s tím chceš dělat starosti ty, nemůžu ti v tom bránit. Já mám ale důležitější věci na práci. A ty taky."

"Já svou práci dělám, nestarej se."

"Oukej. Pověz mi o tom."

Za leskem odrazů na jeho čelním průzoru jsem rozeznával jen jeho oči a čelo a ty neposkytovaly žádné vodítko k jeho náladě.

"Není moc co povídat. Pokud můžu zatím říct, je Samuelson skrz naskrz čistej. Celkovej obraz podivně postrádá hloubku, ve zprávách z šetření je pár slepejch uliček. Mrtví informátoři. Zmizelí zaměstnavatelé. Takový věci. Nezdá se mi to bejt v pořádku, ale není to nic, s čím bych moh' vyrukovat na korporaci. A vypadá to, že jeho staršího bratra opravdu zavraždila Velebnost, což dokazuje, že aspoň v něčem je upřímněj."

"Jestli je Samuelson příslušníkem Velebnosti, tak..."

"Jestli, do hajzlu!" ozval jsem se. "Víš zatraceně dobře, že je."

"Chtěl jsem říct, že vražda bratra je jenom druh taktiky, kterej používaj', aby odvrátili podezření od někoho ze svejch. Sakra, moh' přeci svého bráchu nenávidět."

"Nebo ho moh' milovat a toužil po bolesti."

Gerald zachrčel.

"Vyhmatl jsem čtrnáct osobních spisů, který v obrysech připomínají Samuelsonův," pokračoval jsem. "To samozřejmě nic nedokazuje. Většina z nich patří k administrativě a většina z nich je na Solitaire poměrně nová. Ale jen s několika se stýká blíž."

"Tím pravděpodobnější je, že mají všichni špinavý ruce. Oni nevěří na houfování. Já si to prověřím." Ve sluchátkách jsem

zaslechl zapraskání, což znamenalo, že si těžce vzdychl. "Mizérie je," pokračoval, "že Samuelson nemusí bejt vůdce smečky. Ten, kdo tomu všemu velí, se může zatím držet ve stínu."

"Ne, ani náhodou," opáčil jsem. "Samuelsonovi ta role sedí jak ušitá."

Od laboratoře nulové fyziky obloukem vylétly stavební saně, krabicovitá věc ze stříbřitých vzpěr, poháněná člověkem s raketovou jednotkou na zádech, a rozlétla se rostoucí rychlostí k jedné z montážních plošin; na vzpěrách visely všemožné předměty a některé z nich - hlavně nástroje, vakuové svářečky a podobně - vlály za saněmi, čímž jim dodávaly neupravený vzhled komediantského vozu.

"Co ty výbušniny, který jsi ztopil?" zeptal se Gerald a hleděl za saněmi.

"Jsou v suchu."

"To doufám. Kdybysme je neměli, už se po nás mohli vrhnout. Vzít rukojmí. Nebo třeba jenom tak něco vyhodit do vzduchu. Jsem si docela jistej, že se na stanici nic jinýho nedostalo, tak na ten sajrajt dávej dobrej pozor. To jsou teď naše trumfy."

"Nelíbí se mi čekat, až udělají první tah."

"Já vím, že ne. Kdyby to bylo na tobě, kosil bys občany nalevo napravo a teprve potom bys zjišťoval, jestli jsou vinní nebo ne. Proto taky ty děláš zlého psa a já držím vodítko."

I když měl tvář ve skrytu, věděl jsem, že se neusmívá.

"Tvůj způsob není dycky ten nejsprávnější, Geralde," řekl jsem. "Někdy je ten můj způsob nejúčinnější a nejbezpečnější."

"Jo, možná. Ale ne teď. Tahle šlamastyka hodně smrdí. Je v tom zapletenejch moc lidí seshora. Sáhneme vedle a vezeme se dolů jako namydlenej blesk. Přece by ses nechtěl zase poflakovat po Zemi, nebo jo? Já teda rozhodně ne."

"Radši to, než vyblít plíce ve vakuu jako Thirwell."

"Opravdu? Já si sám za sebe nejsem tak jistej. Já chci od života víc než jen ohryzávat kosti, John. Já už na takovou melu nejsem stavěnej. A řek' bych, že ani ty ne."

Minutu nebo tak nějak jsme stáli beze slova. Blížila se doba střídání směn a od skvrnitého povrchu stanice se všude odlepovaly kousky stříbra, shlukovaly se v jasných pruzích světla linoucích se z transportních přístavišť a prolétaly jimi stejně rychle a trhaně jako prach ve slunečním světle.

"V posledních dnech moc přemejšlíš, člověče," řekl Gerald. "Nečenecháš ve vzduchu a necítíš to tady." Zvolna a neohrabaně si poklepal na břicho.

"Nesmysl!"

"Opravdu? Poslechni si tohle: 'Život má význam, ale nemá námět. Nemůžeme mu přiřadit žádnou pravdu, jež by nějakým způsobem neumenšovala jasnou záři bytí, které je jeho podstatou. Neexistuje poučení, které by nesignalizovalo, že své hvězdy nechápeme. V té temnotě neexistuje žádná morálka.' Je to pěkný. Maximálně hluboký myšlenky. Ale chlapík, kterej to napsal, si nehlídá žraloky ve vodě. Má moc práce s myšlením."

"Moc mě těší," opáčil jsem, "že ses mi zase dokázal nabourat do počítače. Já vím, že ti to dělá dětinskou radost. A docela se vsadím, že Ernesta dokonale vzrušilo, když se moh' kouknout."

"Praxí k dokonalosti."

"K jakémpak dalším závěrům jsi dospěl, když ses mi tak hrabal v soukromých souborech?"

"Máš úžasnou fantazii. Anebo ta Arlie, člověče, to je napůl zvíře. Co tě vedlo k tomu, že sis zapsal všechny ty věci o sexu?"

"Chlípnost," řekl jsem. "Sakra! Nechápu, jak je možný, že ty tvoje kecy ještě snáším."

"Ale já jo. Já jsem ten nejšťastnější šéf bezpečnosti v celé soustavě, víš, protože mám velkého zlého psa, kterej je chytřej, věrněj, a...", zvedl ukazováček v rukavici, aby zdůraznil, že to je to hlavní, "...vůbec nepošilhává po mém místě."

"Tím bych si nebyl tak jistej."

"Ne, chlape, ty moje místo nechceš. Tím chci říct, že bys ho sice vzal, kdyby ti ho svěřili, ale líbí se ti věci tak, jak jsou. Ty si běháš volně a já se ti snažím krejt zadek."

"Doufám, že tím nechceš naznačit, že jsem nezodpovědněj."

"Ale jo, jseš zodpovědněj. Jenom nechceš mít ten druh odpovědnosti, co mám já. Neladilo by to s tvým stylem. S tím, jak chodíš po stanici, vykecáváš s lidma o volovinách, všechno jde hladce a pak najednou vyletíš a Prásk! Prásk!, někoho sejmeš, v další vteřině mluvíš o Degasovi nebo o nějaký podobný ptákovině a potom Prásk!, na podlaze se válí někdo další, ty řekneš Ouha, kurva, asi jsem se spleť, promiňte, prosím, už jsem vám někdy povídal o Paříži na jaře, kdy se všichni básníci mění v třešňové květy, Prásk! Je to, do prdele, nádherný, člověče. Polovička lidí je z tebe tak vyklepaná, že zalejzaj' pod koberec, když tě viděj' jít, a druhá polovička tě miluje až za hrob a většina z nich odprísáhne, že jseš něco jako Robin Hood, že je mlátíš proto, že je miluješ a je to tvoje povinnost, a že používáš svou moc pro dobro a pravdu. Nerozuměj' ti tak jako já. Neviděj, že jseš jenom nebezpečnej a nemorální zkurvysyn."

"Takovýhle bláboly píšeš taky do osobního hodnocení?"

"Ne tak natvrdo. Představuju tě jako opravdovýho občana. Vzor poctivosti, odvahy a vynalézavosti."

"Díky," opáčil jsem chladně.

"Jenom se neměň, člověče. Nikdy se neměň."

Saně, které se zvedaly ze stanice, všechny zmizely, ale z temnoty se zhmotňovaly jiné, droboučké tečky stříbra a světla vracející se domů z montážních plošin, které nevyhlížely o nic hmotněji než oblaky vilejšů. Nakonec Gerald řekl: "Mám něco na práci." Mávl rukou směrem k vilejšům. "Zatím se na tohle vybodni, ano? Až se všechno ostatní utřepe, tak se na to možná podíváme. Momentálně ale jenom plejtváš mým časem."

Sledoval jsem, jak se šine po zakřivené ploše modulu k přechodové komoře, a cítil jsem se trochu zaražený z jeho

příkré reakce a z jeho analýzy. Hodně jsem ho jako profesionála uznával a jeho klinické určení mých schopností mě přimělo pochybovat o tom, že by jeho uznání vůči mně bylo tak neomezené.

Něco mi lehce kleplo ze strany do přilby. Zvedl jsem ruku a odtrhl vilejše. Jak tak ležel na dlani mé rukavice s destičkami zavřenými, olivově zbarvený povrch protkaný zlatem a šarlatem, vyhlížel tajemně, magicky, vzácně, jako něco, co se dá najít až po hledání trvajícím půl života, jako památka pohřbená s králem čarodějů a ležící v jeho hrudním koši místo srdce. Změnil jsem polohu, takže světlo z průzoru za mnou vrhalo můj stín na povrch, a někteří z vilejšů v tom stínu díky neurologické změně vyvolané změnou intenzity světla otvírali destičky a ochutnávali vakuum pahýlovitými šedými "jazyky" a snažili se krmit. Byl to nepřirozený pohled, jak se jejich "jazyky" pohybovaly toporně a trhaně jako špatná animace, jako tvorové v groteskní zahradě vysněné v halucinacích Hawthornem nebo Baudelairem, a když jsem tak mezi nimi stál uprostřed technické změti stanice, rozpínající se všemi směry ode mne, připadal jsem si jako vysazenec v tůni primitivních dob, který se dívá do budoucnosti. Uvědomil jsem si, že ten pocit je podobný pocitu, který jsem míval v Londýně, kdykoliv jsem pomyslel na vesmírné kolonie, ony předsunuté výspy rozeseté po soustavě.

Ohryzávat kosti.

Jak by řekl můj starý profesor antické literatury, Gerald "zvolil šťastnou metaforu".

A když jsem teď měl čas o tom přemýšlet, došlo mi, že Gerald má pravdu: po všech těch rocích na Solitaire bych byl na život v Londýně nepřipravený, s rezavými instinkty, neschopný se znovu přizpůsobit zuřivému ruchu velkoměsta. Ale nevěřil jsem, že má pravdu v tom, že máme čekat, až Samuelson vytáhne proti nám. Jakmile se Velebnost zaměřila na nějaký cíl, neměla ve zvyku dělat nic polovičatě. Byl jsem příliš disciplinovaný, než abych se Geraldovi stavěl na zadní, ale nic mi nebránilo připravovat se na soudný den sám za sebe. Samuelson nás může dostat, pomyslel jsem si, ale já se postarám, aby nás nepřežil. Neuvědomoval jsem si ovšem, že soudný den je téměř na dosah.

Snad to byly problémy oněch dní, které mě a Arlie svedly k sobě blíž, které v nás znovu probudily vnímavost ke sladkosti našich těl a k ostré harmonii našich duší, ke všem těm věcem, které jsme si zvykli pokládat za samozřejmé. A snad s tím měl něco společného i Bill. I když to byl žalostný zjev, snad právě jeho přítomnost - jak nadhodila Arlie - posloužila k tomu, aby nám dodala nějaké to chybějící teplo u srdce. Ale ať už to mělo jakoukoliv příčinu, byla to pro nás krásná doba a já jsem si opět zvykl ji vnímat ne pouze jako někoho, kdo dokáže vyléčit ránu nebo mě na chvíli přimět přestat přemýšlet, nýbrž jako ztělesnění svých nadějí. Když po tom všem, čeho jsem byl svědkem, po všech těch mrzkých, krvavých důkazech malosti a hrabivosti našeho druhu, kterým jsem byl přítomen, dokáží cítit k jiné lidské bytosti něco tak čistého... Kristepane, jak mě to naplňovalo úžasem! A když se mohlo stát tohle, proč by se nemohly vyplnit i

jiné, méně pravděpodobné naděje? Řekněme například, že by se vrátila loď se zprávou o obyvatelném světě. Představoval jsem si, jak se my dva nalodujeme, odlétáme, přistáváme a očišťujeme se v každodenním zápasu přísného a prostého života. Bláhovost, říkal jsem si. Zavírání očí před skutečností. A přesto pokaždé, když jsem zapadl s Arlie do postele, cítil jsem v hloubi duše, že když se jí dotknu, opět kamsi odlétám, a když do ní vstupuji, jako bych přistával na dokonalé modrozelené kouli, a to přesto, že tma, která nás přikrývala, jako by téměř vždy byla prodchnutá dotekem černého saténu a nesla chorobnou patinu Nesmírné velebnosti. Pak však přišla noc, kdy poddávat se takovým myšlenkám by bylo nejen bláhové, nýbrž i vrcholem slabosti.

Bylo těsně před půl jedenáctou a my tři, Bill, Arlie a já, jsme seděli v obývacím pokoji. Na stěnách se odehrával holografický scénář moře s bílými čepičkami pěny na vlnách, nad nímž se vypínaly hory kumulů, v pozadí si hrály velryby a po větru plul třístěžňový škuner, který vždycky v rohu zmizel, aby se pak objevil na sousední stěně. Bill a Arlie seděli na pohovce a ona mu vyprávěla příběhy o Zemi, výmysly o krásných zvířatech, která tam žila, a snažila se ho vytrhnout z jeho posedlého žvanění o vilejších. Já jsem právě vytáhl několik balíčků s náložemi, které jsme Gerald a já uschovali, a rozdělával jsem je na menší. Tím projektem jsem se zabýval už několik večerů. Bill z nich byl předtím podle všeho vyžděšený a nikdy se o nich nezmiňoval. Toho večera však ukázal na nálože a zeptal se: "Vejbušniny?"

"Správně," přisvědčil jsem. "Ty, který jsme spolu našli. Už jsem na nich včera pracoval. Vzpomínáš?"

"M-hm." Sledoval, jak do jedné z náloží zasunuju zpátky časovač, a potom se mě zeptal, co to dělám.

"Vyrábím dárky," odpověděl jsem mu.

"K narozeninám?"

"Spíš k výročí Guye Fawkesa."

Neměl ani ponětí, kdo to Guy Fawkes byl, ale moudře přikývl, jako by to věděl. "Je jeden i pro Geralda?"

"Dalo by se říct, že jsou všechny pro Geralda."

Pozoroval mě další chvíli a pak se ozval: "A jak to, že to 'sou dárky? Vejbušniny neubližujou?"

"Dělá si prdel," řekla Arlie.

Bill asi minutu seděl tiše s očima přilepenýma na moje prsty a nakonec se otázel: "Proč neřeknete Geraldovi vo vilejších? Máte mu říct, že to je důležitý."

"Odpočni si, Billy," řekla Arlie a poklepala mu na rameno.

"A co čekáš, že Gerald udělá?" zeptal jsem se. "I kdyby s tebou souhlasil, stejně se nedá nic dělat."

"Odletět," řekl. "Jako vilejší."

"No to je nádhernej nápad! Prostě se jen tak sebereme a tohle místo opustíme."

"Ne, ne!" zaječel. "UOP! UOP!"

"Poslouchej," řekla Arlie. "Nejni nejmenší šance, že by nam korporace schválila použít UOP pro něco takého. Tak to puť z

hlavy, drachoušku, jo?"

"Nepotřebujeme korporaci," prohlásil Bill kňouravým tónem.

"Má v hlavě pořád jen UOP," podotkl jsem. "Pokaždý, když večer přijdu, najdu ho, jak si prohlíží ten samej soubor."

Arlie mě gestem umlčela a zeptala se: "Cos to říkal, Bille?"

Sevřel rty, opřel se o stěnu a jeho hlava se položila do cesty škuneru jako temná, zlověstná překážka; vlna čiré vody jako by se roztříštila o něj a rozstříkla bílou spršku.

"Chceš nám něco říct?"

"Bud' ráda, že mlčí," poznamenal jsem.

Několik vteřin nato se Bill dal do breku a kvílel, že to není fér, že ho všichni nenávidí.

Snažili jsme se ho uchlácholit, seč jsme mohli, ale bezvysledně. Vydrápal se na nohy, začal si bušit pěstmi do stehén, poskakovat a ječet ze všech sil s tváří zrudlou jako vřeštící mimino. Pak si znenadání rukama sevřel hlavu. Nohy mu ztuhly a natáhl krk. Padl zpátky na pohovku, kroutil se, křičel a chňapal po bouli za uchem. Pan C zasáhl a trestal ho elektrickými šoky. Byla to na pohled ošklivá věc, jak sebou ten velký dětinský muž trhal po vnitřních blecích, bradu mu třísnily stružky slin, oživení mu mizelo z tváře a jeho protesty ochabovaly, až nakonec zůstal sedět a bezvýrazným pohledem civět do prázdna jako ošklivá přerostlá panenka ve špinavé bílé kombinéze.

Arlie k němu přistoupila a otřela mu tvář kapesníkem. Ústa se jí stáhla; linie vroubící koutky jejích úst se prohloubily. "Bože, ten je nechutný," řekla. "Nevím, co mě to na něm tak dojima."

"Možná ti připomíná strejdu."

"Uznavam, že maš teďkonc těžký časy, zlato," prohlásila, zatímco dál otírala Billovi tvář. "Ale je opravdu nutný, abys se mnou jednal tak, jako bysem byla jedna z tvejch pachatelů?"

"Promiň," řekl jsem.

Téměř nepostřehnutelně pokrčila rameny. Ve tváři se jí něco změnilo, jako by jí spadla neprůhledná maska a nově odhalila její zranitelnost. "Co myslíš, že s ním bude?"

"Nejspíš to samý co s námi. Vypadá to, že se naše osudy propletly." Zvedl jsem další nálož. "Ostatně, co na tom ubožákovi záleží? Jeho nejlepší kámoš je černá fazolka, která ho práskne za ucho, kdykoliv se nemůže rozhoupat. Všichni si ho oškliví a jeho představa šťastnejch chvil je celou noc si pouštět krystaly a mastit si vohon. Pokud můžu říct, je už na dně."

Mraskla jazykem o zuby. "Možná v něm vidim nás."

"Tebe a mne? To je k smíchu."

"Ne, ja myslim nás všecky. Nezdá se ti někdy, že 'sme všici stejně bezmocní jako on? Nic než velký bláznivý zvířata bez správnýho pojmu o věcech?"

"Já se na to zrovna takhle nedívám."

Ve tváři se jí objevila nelibost, ale než ji mohla vyjádřit nahlas, ozval se z ložnice hlasitý bzučák - Geraldův soukromý

poplach, zařízení, které používal jenom tehdy, když se mnou nemohl komunikovat otevřeně. Vyskočil jsem na nohy a ze šuplíku ve stolku vedle pohovky jsem vyhrábl ruční laser.

"Nikoho nepouštěj dovnitř," řekl jsem Arlie. "Za žádnéjch okolností."

Přikývla a letmo mě objala. "Vrať se brzo."

Chodby East Louie byly přeplněné. Ve vchodech do společných místností a kantýn kolovaly stovky lidí. Cítil jsem hašiš, voňavky, feromonové spreje. Plný starostí jsem se prodíral zástupem ke Geraldovu bytu, který ležel na opačném konci modulu. Když jsem dorazil ke dveřím, našel jsem je pootevřené a vykukovala z nich na mne hnědá tvář Ernesta Carbajala. Zatáhl mě do předsíně. Pokoj za ní byl temný; přes koberec se táhl pruh světla ze dveří ložnice, které byly otevřené asi tak na stopu, ale uvnitř jsem nic nerozeznával.

"Kde je Gerald?" zeptal jsem se.

Carbajalovy ruce opisovaly ve vzduchu drobné bezmocné posunky, jako by se snažil bezpečně zachytit něčeho se spoustou ostrých břitů. "Nevím, co mám dělat," vypravil ze sebe. "Já nevím... já..."

Sledoval jsem, jak se třepe a potlačuje zvracení. Byl to Geraldův člověk a Gerald tvrdil, že je spolehlivý. Já sám jsem si dosud názor nevytvořil. Teď mi však bylo jasné, že rozhodně nejsem ochoten obracet se k němu zády. A tak jsem se samozřejmě rozhodl, že přesně to udělám, jakmile se mi naskytne vhodná příležitost.

"To ty jsi spustil poplach?"

"Jo, nechtěl 'sem, aby to slyšel někdo jinej... v interkomu. Víš, ono to... já..."

"Jo, jo, já vím. Uklidni se!" Přitiskl jsem ho ke zdi a položil mu ruce dlaněmi na hrudník. "Kde je Gerald?"

Zatěkal očima k ložnici; na okamžik se zdálo, jako by mu maso z tváří chtělo odpadnout z kostí, jako by ztrácelo veškerou tuhost. "Tam," řekl. "Tam vzadu. Panebože!"

V tom okamžiku jsem pochopil, že Gerald je mrtvý, ale odmítal jsem se nechat tím vědomím ovlivnit. Bez ohledu na to, jak strašlivá scéna čekala v ložnici, Carbajalovy reakce - i když je sehrál slušně - byly na profesionála příliš přehnané; i kdybychom vzali v úvahu jeho poměr s Geraldem, měl být schopný udržet si řemeslnější fasádu.

"Tak se tam podíváme, ne?"

"Ne, já se tam nechci vracet!"

"Tak dobře," prohlásil jsem. "Počkej tady."

Přešel jsem k ložnici, uši nastražené na každé šustnutí za sebou. Polkl jsem a zadržel dech. Povrch dveří se mi zdál na dotek horký, a když jsem je odsunul dokořán, pomyslel jsem si, že to horko musí být opravdové, že snad kovem prosákl žár kluzce červených povrchů uvnitř. Gerald ležel na posteli, břicho a hrud' rozpárané, místo nich šarlatová dutina, prázdná, neuvěřitelně prázdná, propastně prázdná, a u jeho hlavy, nohou a rukou ležely věci připomínající lesklé šťavnaté rudé ovoce; já

jsem si však ten pohled nepřipouštěl, udržoval jsem si od něj odstup. Zaslechl jsem za sebou kroky, obrátil jsem se a nasadil jsem kryt, když po mně Carbajal s tváří zkřivenou úšklebkem sekl nožem. Zachytil jsem ruku s nožem a o zárubeň dveří jsem ji vyvrátil v lokti na druhou stranu; současně s jeho zaječením jsem slyšel, jak praskla, a odstrčil jsem ho zpátky do obývacího pokoje. Zavrával, ale neupadl. Nabral rovnováhu, začal se pohybovat v kradmém přikrčeném postoji a nastavoval mi přitom rozdrčený loket, ochotný snést další bolest, aby ochránil zdravou levou ruku. I když měl paži ochromenou, byl stále rychlý a mohl uštěďovat nebezpečné kopy. Ale mně bylo jasné, že je můj, pokud si dám pozor, a rozhodl jsem se raději si s ním pohrát, než to ukončit laserem. Čím víc ho domlátím, pomyslel jsem si, tím menší odpor bude klást při výslechu. Naznačil jsem výpad, a když uskočil dozadu, viděl jsem, jak sebou trhl. Pokožka mu zpopelavěla. Každý pohyb ho bude bolet.

"Zrovna tak dobře můžeš všechno vsadit na jeden výpad, Ernesto," oslovil jsem ho. "Když to neuděláš, nejspíš se zhroutíš dřív, než tě srazím."

Kroužil kolem mne dál a nechtělo se mu plýtvat energií na odpověď; jeho oči se zdály celé temné, jak překypovaly soustředěným vztekem. Když se ten štíhlý ďáblík se zmrzačenou rukou prosmýkl pruhem světla z ložnice, zdálo se, že plane zuřivostí.

"Na holičkách tě nenechalo karate, Ernesto. Bylo to tvoje směšný divadelní chování. Naprosto nechutný! Už jsem jen čekal, kdy se začneš bít v prsa a přivolávat na pomoc Ježíše. To je ovšem slabost, kterou podle -všeho vy mizerové z Velebnosti trpíte všichni. Jste tak odporně arogantní, že si myslíte, že každého převezete levou zadní. Zajímalo by mě, jak je to možný. Ale to je jedno. Za chvíli tě nechám, abys mi o tom popovídal."

Poskytl jsem mu mezeru, dobrý úhel pro útok. Jsem si jistý, že věděl, že to je past, ale sužovala ho taková bolest a tolik toužil tu bolest ukončit, že se jeho tělo vrhlo do útoku dřív, než jeho vědomí mohlo ten impuls potlačit. Obloukem zuřivě švihl pravou nohou, já jsem vkročil dovnitř kopu a složil ho bederním nadhozem; jak letěl vzduchem, vykloubil jsem mu prudkým páčením zdravou ruku. Vykřikl, ale odvrátil se z mého dosahu a z mostu se odrazil na nohy, zatímco se mu obě ruce bezvládně kymácely. Podtrhnutím nohou jsem ho poslal na zem znovu a dupnutím jsem mu rozdrtil koleno. Když jeho ječení poněkud ztichlo, posadil jsem se na okraj konferenčního stolu a ukázal jsem mu laser.

"Teď si můžeme nerušeně popovídat," řekl jsem bodře. "Doufám, že je ti do řeči, protože jinak..."

Španělsky zaklel a plivl směrem ke mně.

"Já si nedělám srandu, Ernesto. Určitě víš, že odsud neodejdeš živý. Rozhodně ne po tom, co jsi udělal. Ale zbejvá ti jedna životní volba, která by tě mohla zajímat. Rychle..., " potěžkal jsem významně laser, "...anebo pomalu. Co bys rád?"

Ležel bez hnutí, hrud' se mu zvedala a klesala, čas od času mrkl, v obličeji měl neutrální výraz a nejspíš se snažil přijít

na něco, co by mi mohl říci, aby zvýšil poměr sázek. Dech mu hvízdal v krku a čelo mu kropil pot. Myšlenky mne táhly zpátky do té červené místnosti, a jak jsem tam seděl, to nutkání neodolatelně vzrostlo. Tentokrát jsem to viděl zřetelně. Srdce na polštáři nad Geraldovou hlavou, ostatní orgány rozložené úhledně vedle rukou a nohou, tmavě karmínová dutina lemovaná bledými splihlými cáry. Nápis krví na stěně. Pohled na to ve mně vzbuzoval pocit vyčerpání a nejhorší ze všeho bylo, že jsem byl otupělý, že jsem necítil téměř nic. Věděl jsem, že se musím probrat z té duchovní nevolnosti a došlápnout si na Samuelsona. Nemohl jsem věřit nikomu, že by mi pomohl vést delší tažení - rychlá odvěta byla ta nejlepší šance, jakou jsem měl. Možná jediná. Velebnost měla řadu nedostatků. Arogance, hrubá taktika, infrastruktura, která umožňovala vzestup nespolehlivým lidem. Po pravdě řečeno, jejich největší síla spočívala ve strachu a nevědomosti jejich obětí. Ale snad největší jejich chybou bylo, že měli sklon poskytovat svým podřízeným příliš malou autonomii. Když odstavím Samuelsona, může se zbytek docela dobře rozprchnout. A pak jsem si uvědomil, že mohu udělat něco, co neponechá nic náhodě.

"Ernesto," oslovil jsem ho, "když o tom tak uvažuji, tak mi vlastně nemůžeš říct nic, co bych chtěl vědět."

"Ne," ozval se. "Ne. Něco mám. Prosím!"

Pokrčil jsem rameny. "No dobře. Poslechneme si to."

"Šéfové," řekl. "Vím, kde jsou."

"Myslíš Velebnost? Tihle šéfové?"

Přikývl. "Administrativa. Jsou tam všichni."

"Jsou tam právě teď?"

Musela jím projet vlna bolesti, protože sebou trhl a zasípěl "Dios!" Když to polevilo, dodal: "Ano. Čekají..." Na chvílku ho přerušila další bolest.

"Čekají na vítězství revoluce?"

"Ano."

"A o kolika šéfech to mluvíme?"

"Dvacet. Skoro dvacet, myslím."

Panebože, pomyslel jsem si, téměř polovina administrativy propadlá černému saténu a noční můře.

Vstal jsem a zastrčil laser do kapsy.

"Co...", začal Ernesto a polkl; zbledl ještě víc a já jsem si uvědomil, že se ho zmocňuje šok. Jeho tmavé oči hledaly můj obličej.

"Odcházím, Ernesto," řekl jsem. "Nemám čas, abych ti posloužil jako ty Geraldovi. Ale vřele doufám, že tě najde někdo, kdo bude mít víc času. Třeba některý z tvejch bratříčků z Velebnosti. Nebo někdo z Geraldových kamarádů. Předpokládám, že ani jeden nebude na tvoji situaci nahlížet příznivě. A kdyby o tebe v dohledný budoucnosti nikdo nezakopnul, myslím, že se budu muset spokojit s pomyšlením, že jsi umíral pomalu." Sehnul jsem se nad něj. "Ochlazuje se, co? Už sis svoje užil, Ernesto. Už nebude žádný natřásání, že máš dvě pěkný půlky, a žádný hraní sladký děvenky tvrdej

hochům. Už žádný říční nabídky, drahoušku. To už je všechno v hajzlu."

Strašně rád bych si ho ještě trochu podal, ale nevěřil jsem, že bych toho dokázal nechat, kdybych se do toho dal. Poslal jsem mu vzdušnou hubičku, poradil mu, že když bude mít velké bolesti, může si vždycky ještě ukousnout jazyk, a zanechal jsem ho, jak jsem téměř jistě předpokládal, první z jeho posledních nejistot.

Když jsem se vrátil do svého bytu, Arlie se mi vrhla kolem krku a pevně mě držela, zatímco já jsem jí sděloval novinky o Geraldovi. Stále jsem nic necítil. Bylo to, jako bych se slyšel číst přehled zpráv.

"Mám práci," řekl jsem. "Nemůžu tě tady chránit. Dá se čekat, že přijdou na návštěvu, až budu pryč. Budeš muset jít se mnou."

Přikývla a zabořila mi tvář do ramene.

"Budeme muset jít ven," pokračoval jsem. "Vezmeme si jedny ze saní. Jenom krátkej skok k administrativě, pár minut tam a jsme hotoví. Zvládneš to?"

Arlie měla ráda pevnou půdu pod nohama; vycházka venku pro ni znamenala děsivou vyhlídku, ale nic nenamítala.

"Co máš v planu?" zeptala se, zatímco sledovala, jak sbírám nálože, které jsem předtím nechal rozházené po podlaze.

"Nic pěknýho," odpověděl jsem a nahlédl jsem pod pohovku; vypadalo to, že čtyři nálože scházejí. "Nestarej se o to."

"Nebud' na mě drzej! Já nejsem nějaká hej nebo počkej, kterou ' si zrovna potkal! Mam právo vědět, co máš za lubem!"

"Vyhodím to mizerný hnízdo do povětří," prohlásil jsem a odsunul pohovku od stěny.

Zůstala na mě zírat s ústy dokořán. "Ty chceš vyhodit do povětří administrativu? Přeskočilo ti? Co si myslíš?"

Pověděl jsem jí o podezřelých spisech a o tom, co prozradil Ernesto, ale to ji příliš neuchlácholilo.

"Žije tam ještě dvacet dalších lidí!" prohlásila. "Co oni?"

"Třeba nebudou doma." Přisunul jsem pohovku zpátky ke stěně. "Chybí mi tu čtyři nálože. Nevidělas je?"

"Je skoro jedna hodina. Někerý můžou bejt venku, to ti zaručuju. Ale jesli patnáct nebo dvacet, pořad mluviš o vraždě nevinnejch lidí!"

"Podívej," řekl jsem, zatímco jsem zvedal křesla a hledal pod nimi, abych si vybil zlost. "Za prvý, nejsou to lidi. Jsou to pohůnci korporace. Označovat je za 'nevinný' dává asi stejnej smysl jako používat slovo 'vybírávej' pro stolovací zvyklosti prasat. Každý z nich někdy vrazil někomu kudlu do zad a nechal to krváct. A udělají to znovu bez mrknutí voka, protože to je to jediný, co zatraceně dobře umějí. Za druhý, kdyby byli v mý kůži, kdyby *oni* měli příležitost zbavit stanici Velebnosti za cenu pouhejch dvaceti ztracenejch životů, neváhali by. Za třetí," přehraboval jsem polštáře na pohovce, "a za nejdůležitější, nemám, do hajzlu, na vybranou! Chápeš? Nemám

nikoho, komu bych moh' věřit, že mi pomůže. Nemám věrný vojska, se kterejma bych je obklíčil. Tohle je jedinej způsob, jak můžu věci urovnat. Nejsem nijak nadšenej představou zavraždit - jak ty říkáš - dvacet lidí, abych udělal, co je zapotřebí. A je mi jasný, že dívat se na mne jako na zločince ti dává pocit morální převahy. Ale jestli něco zavčasu neudělám, budou za chvíle srdce a játra rozvěšený po stanici jako výzdoba na večírek a dvacet mrtvejch bude jako plivnutí do moře!" Mrskl jsem polštářem do rohu. "Do prdele, kde jsou?"

Arlie na mě stále hleděla, ale z tváře jí sálala uraženost. "Ja 'sem je neviděla."

"Bill," vyhrkl jsem, omráčený tou představou. "Kam zmizel?"

"Bill?"

"Jo, Bill. Ten hajzlík. Kde je?"

"Někde pryč," řekla. "Byl chvíli v koupelně, já 'sem pak šla do ložnice, a když 'sem se vrátila, byl fuč."

Vpadl jsem do koupelny a doufal, že nálože najdu tam. Ale když se dveře odsunuly dokořán, spatřil jsem jenom to, že podlaha je pocákaná světlou mazlavou krví; další krev byla v umyvadle spolu s kuchyňským nožem, slepenými chomáči vlasů a hromadou zmačkaných a šarlatem nasáklých papírových ručníků. A leželo tam ještě něco: tenký černý disk zhruba o velikosti sójové oplatky. Chvíli mi trvalo, než jsem si to všechno přebral, než jsem si to spojil s Billovou posedlostí z poslední doby, a i potom, co se mi to podařilo, jsem těžko dokázal svému závěru uvěřit. Ale nedokázal jsem vymyslet žádné jiné vysvětlení, které by vyhovovalo zadaným podmínkám.

"Arlie!" zavolal jsem. "Tohle jsi viděla?"

"Ne, co?" ozvala se a přišla za mnou; pak ze sebe vypravila: "Ježišmarja!"

"To je jeho implantát, ne?" řekl jsem a ukázal na disk.

"Jo, asi je. Panebože! Proč to udělal?" Položila si ruku na ústa. "Snad si nemyslíš, že vzal ty nálože..."

"UOP," prohlásil jsem. "Věděl, že s panem C by takovou akci nedokázal provést, a tak toho parchanta vyřízl. A teď se vydal do UOP. Ježíšikriste! To je právě to, co potřebujeme! Další zatracenej maniak utrženej z řetězu!"

"Muselo ho to moc bolet," prohlásila Arlie ustaraně. "Chci říct, že to musel udělat rychle a zuřivě, jinak by ho pan C měl čas zarazit. A já 'sem neslyšela ani *píp*."

"O Billa bych si na tvým místě nedělal starosti. Ty si myslíš, že dvacet mrtvejch je tragédie? Tak si představ, co se stane, když vyhodí do povětří UOP. Kolik počítáš, že bude přecházet lidí z jednoho modulu do druhýho, až se rozpojí? Kolik dalších zabijou padající věci? Nebo jiný nehody?"

Vrátil jsem se do obýváku a hodil jsem si na záda svůj vak; Arlie jsem podal laser. "Když uvidíš, že po nás někdo jde, použij to. Pal jim po nohách, kdybys na víc neměla žaludek, ale pal. Dobře?"

Stísněně a úzkostlivě přikývla a podívala se na zbraň ve své

ruce.

"Pojď," pobídl jsem ji. "Až se dostaneme k přechodové komoře, bude to dobrý."

Ale nevěřil jsem, že máme příliš velké šance. Zdálo se, že díky nenažranosti jedněch šílenců a posedlosti našeho místního idiota jedinou myšlenkou se šance všech obyvatel Solitaire tenčí každou vteřinu.

Předpokládám, že na tomto místě někteří z vás budou tvrdit, že jsem měl vědět, že dojde k ošklivým věcem, a dále že mnoha věcem, ke kterým došlo, se dalo předejít, kdybych byl podnikl pár základních opatření a prokázal i ten nejmenší zdravý rozum. Můžete se zeptat, co mě posedlo, že jsem vyběhl z bytu a nechal výbušniny roztroušené po podlaze, takže si je Bill mohl snadno přivlastnit. A nemohl jsem snad předvídat, že jeho posedlost UOP může vést k nebezpečným koncům? A jak to, že jsem nevnímal jeho ničivé sklony? Nuže, posedla mě starost o přítele, o člověka, jenž se ze všech lidí, které jsem kdy znal, příteli nejvíc blížil. A pokud jde o Billa, o jeho nebezpečný potenciál, nikdy nedal najevo žádnou známku toho, že by byl schopen vydržet ten druh bolesti, který musel vydržet, anebo že by byl schopen tak dobře používat logiku, aby naplánoval i tak jednoduchý čin, jaký spáchal. Jsem si jistý, že ten plán zplodilo zoufalství, a jak jsem asi tak mohl do výpočtu dosadit zoufalství a IQ sušenky, abych dostal předvídatelný výsledek? Ne, odmítám vinu i zásluhy. Můj podíl na událostech byl menší, než by si tak složitý obrat osudu žádal. Podle všeho jsem tam byl jen proto, abych věci dokončil, abych udupal pár posledních ohníčků a - nakonec - pojmenoval demony toho místa a doby. A přesto se možná do toho zuřivého přívalu okamžiků vmísilo i něco mého. Možná jsem postřehl příležitost učinit krok od minulosti, i když to byl krok plný násilí, a pohnut jakýmsi signálem, příliš slabým, než abych jej zaregistroval vědomě, jsem jí využil. Rád bych si myslel, že jsem měl na mysli vyšší cíle a nejednal jsem jen na základě popudů silného pocitu marnosti.

Zaparkovali jsme saně u přechodové komory administrativního modulu, protože jsem byl toho názoru, že když budeme muset prchat, zabere méně času doběhnout zpátky do administrativní sekce než otevírat přechodovou komoru na UOP; ale místo abychom vešli dovnitř tudy, přešli jsme po stropě chodby, která spojovala administrativní sekci s UOP. Razili jsme si cestu plastovými prolisy pokrytými zelenavě stříbřitým substrátem vilejšů, skrz elektrickou soustavu až ke stromu chladicích panelů třicetkrát vyššímu než člověk a vstoupili jsme do nouzové přechodové komory u jeho úpatí. Vedle spočívaly zaparkované saně, a když jsem si uvědomil, že je musel použít Bill, představil jsem si, jak vyděšený musí asi být, že se odvážil doletět sem bez vedení pana C, i když šlo jen o malý úsek prostoru. Než jsme vstoupili dovnitř, nastavil jsem časovač jedné z náloží na půl vteřinové zpoždění a zastrčil jsem ji do boční kapsy svého skafandru. Spínač jsem mohl sepnout pouhým přitlačením dlaně na kapsu. Opatření pro nejhorší případy.

Kamery v UOP fungovaly, ale protože na dohled nebyl žádný bezpečnostní personál, usoudil jsem, že automatické poplašné zařízení selhalo a obrazovky se - jako obvykle - nikdo neobtěžuje sledovat. Ještě jsme neušli ani dvacet stop do hlavní místnosti, když jsem spatřil Billa, oblečeného do skafandru a s přilbou v ruce, jak se vynořil zpoza jedné z plastových přepážek, které, jak už jsem říkal, ve velkém počtu rozdělovaly tu bílou jeskyni na bludiště pracovních stanovišť. Tvářil se ztrhaně a ztraceně, a když si nás všiml, nedal nijak najevo, že nás poznává; krk měl po straně pokrytý zaschlou krví a hlavu držel k té straně nakloněnou, jak se snažil ztlumit bolest tlakem na poraněné místo. Ústa měl otevřená, zaujímal ochablý postoj a oči měl zakalené. Pod panely studeného světla vyhlížel jako pokaňkaný a posetý zánětlivě červenými skvrnkami klubajících se uhrů.

"Výbušniny," vyjel jsem na něj. "Kde jsou? Kam jsi je dal?"

Oči mu bloudily z místa na místo, dotkl se pohledem mého obličeje, zatěkal jím k Arlie a pak jej sklopil k podlaze. Jeho dech vydával ošklivý bublavý zvuk.

Byl na něj žalostný pohled, ale já jsem si nemohl dovolit žádný soucit; měl jsem na něj vztek, že zradil mou důvěru. "Ty mizernej hajzle!" řekl jsem. "Pověz mi, kde jsou!" Chytil jsem ho levou rukou za zátylek; kotníky pravé ruky jsem zabořil do rozeklané rány za jeho uchem. Snažil se mi vykrotit a kvílel; zdvihl ruce k hrudi a pokoušel se mě chabě odstrčit. Z očí mu tekly slzy. "Nedělejte to!" křičel. "Nedělejte to! To bolí!"

"Řekni mi, kde jsou ty výbušniny," opáčil jsem, "nebo tě to bude bolet ještě víc. Přisámbůh, že ti nepřestanu ubližovat."

"Já se nepamatuju!" kňučel.

"Vzal jsem si tě domů," prohlásil jsem, "chránil jsem tě, krmil jsem tě, umejval jsem tvoje srance. A co uděláš ty? Kradeš u mne." Vrazil jsem mu facku, což z něj vydolovalo výkřik. "Teď mi řekni, kde jsou!"

Arlie se na mne dívala, v očích tvrdý přísvit; ale neříkala nic.

Kývl jsem hlavou směrem k labyrintu přepážek. "Mohla by ses laskavě porozhlídnout kolem? Nemáme, sakra, moc času!"

Odkráčela a já jsem se opět obrátil k Billovi.

"Řekni mi to," vyzval jsem ho a začal jsem ho fackovat, ne tvrdě, ale bolestivě, až začal couvat, vrávorat, kvílet a plakat. Přistál na jedné přepážce, oči vyvalené, drobná ústa našpulená. "Řekni mi to," opakoval jsem a pak jsem to zopakoval pokaždé, když jsem ho uhodil: "Řekni mi to, řekni mi to, řekni mi to, řekni mi to...", až padl na kolena, přikrčil se, kryl si hlavu rukama a ječel: "Támhle! Támhle jsou!"

"Kde?" houkl jsem a vytáhl ho na nohy. "Dověď mě tam."

Strkal jsem ho před sebou, držel jsem ho přitom za krční přírubu skafandru, cloumal a škubal jsem jím, protože jsem mu nechtěl dopřát ani vteřinku, aby se snad nevzpamatoval a nevymyslel si nějakou lež. Ňafal, chrčel, prosil a vykřikoval "Nedělejte to!" a "Nechtě toho!", až nakonec vrazil do rohu,

zahnul za něj a tam, na vrcholu počítačového terminálu, ležela jedna z náloží a na časovači mrkalo červené světélko, které signalizovalo, že byla aktivována. Zvedl jsem ji a natukal na číselníku deaktivací kód. Displej ukazoval, že do výbuchu zbývalo padesát osm vteřin.

"Arlie!" zařval jsem. "Vrať se sem! Hned!"

Popadl jsem Billa za krční přírubu a přitáhl jsem si ho blíž. "Nastavil jsi všechny časovače stejně?"

Nechápavě na mne civěl.

"Odpověz mi, sakra! Jak jsi nastavil časovače?"

Otevřel ústa a vydal chrčivý zvuk; mezi horními a dolními zuby se mu táhly provázky slin.

Moje duševní hodiny odtikávaly: 53, 52, 51... S ohledem na velikost místnosti nebyla naděje, že bychom za necelou minutu dokázali najít ty tři další nálože. Byl bych vsadil hodně peněz na to, že Bill nebyl důsledný, ale riskovat život se mi nechtělo.

Arlie přiklusala a usmála se. "Tys jednu našel!"

"Máme padesát vteřin," oznámil jsem jí. "Nebo ještě méně. Utíkej!"

Nemohu si být jistý, jak dlouho nám trvalo překonat vzdálenost mezi místem, na kterém jsme stáli, a poklopem administrativního modulu; připadalo mi to nekonečné a stále jsem čekal, že ucítím, jak se chodba otřásá, kymácí, trhá z ukotvení a odlétá za stálého otáčení do vakua. To, že jsme s sebou museli táhnout Billa, nás značně zpomalilo, a snad deset vteřin jsem strávil otevíráním poklopu svým univerzálním klíčem; ale celkově hádám, že jsme se padesátivteřinovému limitu přiblížili velmi těsně. A jsem si jistý, že když jsem poklop za námi utěšňoval, ten limit už byl překročen. Ukázalo se, že Bill skutečně nebyl důsledný.

Když jsem vnitřním poklopem vstoupil dovnitř, zjistil jsem, že administrativní modul se změnil v holografické zpodobnění nádherného hvězdného pole rozstříknutého po sametově černé hlubině, ve které - zvláštním způsobem půvabná absurdita - bylo vidět patnáctery nebo dvacaterý dveře. Pár z nich bylo otevřených a lily se z nich pruhy bílého světla jakoby z Boží kanceláře za stěnami prostoru a času. Kráčeli jsme po plynových oblacích, mlhovinách a alegorických obrazech souhvězdí. Pak jsem asi třicet stop daleko zahlédl mrtvolu ženy a kolem ní kaluž krve po celém stole, na němž ležela. Nikdo jiný nebyl v dohledu, ale jak jsme postupovali k přechodové komoře, jejíž poklop byl pod tím planetářiím sotva postřehnutelný, vyšli ze dveří dále v chodbě tři muži v černém oděvu. Vypálil jsem po nich, stejně jako Arlie, ale měli jsme špatnou mušku. Zásahy rubínového světla vyslaly do hvězdných dálav vedle nich obláčky kouře, zatímco oni zapadli zpátky do krytu. V dalším okamžiku, když jsem tápal po poklopu, z několika dveří vylétly jehly laserového světla a přiměly nás zalehnout. Ti, kdo stříleli, nás mohli snadno zabit, ale spokojili se se zásahy okolo. Přes Billovy zděšené výkřiky a syčení připáleného kovu

jsem zaslechl smích. Odhodil jsem laser stranou a řekl jsem Arlie, ať udělá totéž. Dotkl jsem se nálože v boční kapse. Věřil jsem, že když to bude nutné, dokazují odpálit, ale při tom pomýšlení mi běhal mráz po zádech.

Chodbou k nám přicházela skupina asi deseti nebo jedenácti mužů a žen se Samuelsonem v čele. Stejně jako ostatní na sobě měl černé saténové kalhoty a blůzu ze stejného materiálu ozdobenou nášivkami. Tvorové jakoby utkaní ze stejné mystické látky jako stěny, strop a podlaha. Široce se usmíval a pokyvoval hlavou, jako by náš vpád byl příjemná mezihra, na kterou už dlouho čekal.

"To je od vás hezké, Johne, že jste přišel umřít k nám," řekl, zatímco jsme se zvedali na nohy; obklíčili nás polokruhem u poklopu. "Nikdy bych nečekal, že budu mít takovouhle příležitost. I vaše dáma je tady. Užijeme si spolu spoustu zábavy."

"Vsadím se, že ta kočka bude pěkně mňoukat," ozval se svalnatý červovlasý chlapík po jeho boku.

"To dost brzy zjistíme, ne?" řekl Samuelson.

"Zkuste to," prohlásila Arlie, "a já vám vymáčknu kulky ušima!"

Samuelson ji obdařil zářivým úsměvem a pak se ohlédl po Billovi. "A jak vy se dneska máte, pane? Copak vás přivádí ne tuto zábavnou vycházku?"

Bill reagoval zmateným výrazem, který se po chvíli, podnícen Samuelsonovým šťastným vzhledem, změnil v ušaslý úsměv.

"Buďte tak laskav," oslovil jsem Samuelsona a posunul jsem ruku tak, že jsem se dlaní téměř dotýkal spínače nálože na stehně. "Strašně se toužím něco dozvědět. Patří k tomu vašemu ohozu taky odpovídající spodní prádlo? Já bych řek', že by mělo. Pro takovou bandu dráždivějších teploušů a teplušek, jakou vlečete za sebou, by černý nasrávačky měly bejt povinný."

"Na někoho, kdo bude za chvíli ječet jak siréna," ozvala se žena na okraji skupiny, mohutně stavěná blondýna s výrazným americkým přízvukem a nerozluštitelným tetováním na bicepsu, "máte pořád řeči milion šest, to se vám musí nechat."

"To jsou ty Johnovy nešťastné manýry," řekl Samuelson. "Špatně snáší prohru, víte? Bude zajímavé pozorovat ho, jak poznává hranice této konkrétní porážky."

Ruka na spínači se mi začala třást; zjistil jsem, že nejsem schopný ji kontrolovat.

"Co je to s várna, Samuelson?" otázala se blondýna. "Musíte si hrát na Draculu pokaždý, když někoho kráglujete? Prostě je vodděláme a jdeme po svejch."

Následoval krátký spor, který se týkal práva oné ženy na vyslovení svého názoru, vhodnosti duševní přípravy oběti, "vychutnání zkušenosti" a dalších s tím souvisejících canců. Za jiných okolností bych se při pohledu na absurditu a nejapnost téhle bandy démonů smál; byla by to vděčná látka k přemýšlení o tom, jak jejich nejapnost vypovídá o

konečném rozkladu dole na Zemi, když taková nanicovitá sebranka dokázala získat tolik moci. Ale mě zcela zaměstnávalo chvění ruky, pot, který se mi řinul po břiachu, a slabost v nohou, které se mi měnily v rosol. Připadalo mi, že cítím, jak se chladná hromádka výbušniny otáčí a kope jako osudové dítě temnot, které se chce osvobodit z dělohy. Zanedlouho budu muset vyjít s náloží na světlo a vynutit si nějaké rozuzlení, ať už takové či onaké, a nebyl jsem si jistý, jestli jsem na to připravený. Moje ruka chtěla plácnout do spínače, jakoby tlačená proti němu celou těžkou sutí mého divokého života.

Nakonec Samuelson spor ukončil: "Tohle je moje představení, Amy, a já si ho zrežírují po svém. Jestli budeš chtít prodiskutovat postup během Ústupu, rád ti vyhovím. Do té doby bych ocenil tvou plnou spolupráci."

Pronesl to celé s přehnaně umírněnou přímostí kněze, který usmíruje ženský spolek hašteřící se ohledně dobročinného blešího trhu; když se však obrátil ke mně, dal průchod vší zuřivosti, kterou dosud potlačoval.

"Ty smradlavej nácku!" zařval. "Už mám toho tvýho vopruzování plný zuby! Až s tebou a s tím debilem budu hotovej, tak vás vlastní mámy nepoznají."

Neviděl jsem, co se v tom okamžiku stalo Arlie. Řekl bych, že se s ní někdo pokusil pomuckat, vedle mne se strhl rozruch, příliš krátký, než aby se to dalo nazvat potyčkou, a pak už měla laser v ruce a pálila. Hlaveň vyplivla paprsek karmínového světla, ne silnější než pletací jehlice, který si prorazil cestu do spánku sporého prošedivělého muže, vylétl jeho temenem a složil ho na hromádku. Další paprsek se zaryl do ramene oné blondýny. To všechno v bezprostřední blízkosti; lidé křičeli, klopýtali, strkali do sebe a otírali se o mne, divže jsem nechtěně neodpálil nálož. Pak Arlie někdo vyrazil laser z ruky a srazil ji na podlahu. Samuelson se nad ní rozkročil a svým laserem jí mířil na prsa.

"Rozkrájejte tu děvku!" zasyčela blondýna a držela se přitom za rameno.

"Skvělý nápad," připustil Samuelson a seřídil ovladač laseru. "Ale začnu malým nápisem. Co takhle poučné přísloví? Anebo třeba..." zahihňal se, "John miluje Arlie."

"Ne," ozval jsem se; nervy se mi při tom frontálním útoku uklidnily a já jsem vytáhl nálož. "Ne, to neuděláte. Protože jestli neuděláte, co vám řeknu, do dvou vteřin potečete dolů po stěně jako mastnej flek. Než napočítám do tří, odhodíte zbraně." Nadechl jsem se a pokoušel jsem se vedle sebe nahmatat Arlie. "Jedna." Díval jsem se na Samuelsona co nejtvrději, se vší ohnivostí, která ve mně ještě zbývala. "Radši jim řekněte, jak moc po vás pasu." Napřímil jsem se. Modlil jsem se, abych měl odvahu na 'tři' stisknout spínač. "To máme dva."

"Udělejte to!" řekl svým lidem. "Hned!"

Nechali zbraně spadnout na zem.

"Ustupte zpátky," pobídl jsem je. Cítil jsem úlevu, ale ovanul mě i přízračný pocit nárazu, jako by v nějaké paralelní

pravděpodobnosti odpočítávání pokračovalo a já se rozlétal v ohnivém záblesku na kusy. Shrábl jsem svůj vak a popadl jsem Samuelsona za předek košile, zatímco ostatní ustupovali chodbou dozadu. "Otevři poklop," vybídl jsem Arlie, která se ztěžka zvedala z podlahy.

Slyšel jsem, jak vytukává kód, a o chvíličku později jsem zaslechl, jak se poklop otevřel. Obešel jsem dveře pozpátku, strčil jsem Samuelsona do přechodové komory a mrštíil jsem jím na Billa, který tam vkrácel sám od sebe. Přesně v tom okamžiku UOP vybuchla.

Hluk výbuchu byl obrovský, prudký náraz tlaku a zvuku, který mě zmítajícího se vrhl do přechodové komory, zmítajícího a vznášejícího se, protože systémy umělé gravitace už nefungovaly; co však skutečně nahánělo hrůzu, bylo syčení vypouštěného vzduchu po explozi, které signalizovalo odpojení spojovacích chodeb, protivné kolébání podlahy a potom burácení zážehu, když motory modulu proměnily to, co bývalo obytným úsekem, v kosmickou loď. Představoval jsem si v duchu, jak se celá Solitaire kousek po kousku rozpadá, každá část zažehuje motory a odlétá do nicoty, malé lesklé úlomky, jako když se rozlétne elektrický útes.

Arlie popadla jeden z laserů a teď jím mířila na Samuelsona a pobízela ho, aby se oblékl do skafandru. S ohledem na zrychlení to byl obtížný úkol. Ale dařilo se mu. Pomohl jsem Billovi s jeho přilbou a nasadil jsem si svou právě v okamžiku, kdy se pohon vypnul a už jsme letěli jen setrvačností. Pak jsem odtěsnil vnější poklop a začal odemykat uzávěr.

Když se uzávěr otevřel, sdělil jsem Arlie, že bude muset převzít pohon saní. Pozoroval jsem, jak se upíná do postroje raketové jednotky, pak jsem přivázal Samuelsona k jedné kovové vzpěře a Billa ke druhé. Nálož, kterou jsem držel v ruce, jsem upevnil k povrchu stanice a z vaku jsem vytáhl dvě další. Nastavil jsem časovače na devadesát vteřin. Když jsem to dělal, nemyslel jsem na nic; zrovna tak jsem mohl být technik, který stříhá drát, nebo svářeč, který zavařuje trhlinu. Když jsem se však chystal nálož aktivovat, uvědomil jsem si, že stanici zbavují nejen Nesmírné velebnosti, nýbrž i personálu korporace. Věděl jsem to pochopitelně už předtím, ale dosud jsem si neuvědomoval, co to znamená. Do měsíce, možná podstatně dříve, se rozmanité prvky stanice opět pospojují, a až se tak stane, bude Solitaire poprvé v našich dějinách svobodné místo, bez zástupců korporace, kteří by do hlav a srdcí dělníků vtlučkali strach z Boha a planety Země. Ach ano, jistě, někteří zástupci korporace mohli být v okamžiku výbuchu v jiných modulech, ale většina z nich byla ta tam a ti, kteří přežili, nebudou schopni získat větší moc; bude trvat nejméně šest měsíců, než za ně přiletí náhrada a bude moci být nastolena nová administrativa. Za tu dobu se toho může hodně stát. Tohle pochopení ke mně nepřicházelo tak přímočaře, jak tu o tom vyprávím; přišlo ke mně v podobě vášně, naděje, a když jsem oživil časovače, měl jsem divoký pocit svobody, který mi dnes, i když jsem jej tehdy nedokázal pochopit,

připadá jako předzvěst a vnuknutí.

Vrhl jsem se ke vzpěře poblíž Arlie, zajistil jsem se, řekl jsem jí, ať sakra rychle upaluje, a jako cíl jsem jí označil spleť dopravních doků, kterou jsme míjeli. Výbuch jsem neviděl, ale viděl jsem jeho bílou zář na čelním průzoru Arlie, která se obrátila, aby se podívala; já jsem nějaký čas neodvracel zrak od částí a dílů Solitaire, které nás v tichu míjely, a když jsem se k ní obrátil poté, co odražený oheň pohasl a bylo jí vidět do očí, širokých, krásných a temných, nepozoroval jsem na ní žádnou nenávist, žádný odpor. Možná už mi odpustila, že jsem takový, jaký jsem. Ne laskavý, a přesto ne prostý laskavosti. Pouze někdo, kdo se naučil dělat, co je nutné, a žít s tím. Někdo, jehož minulost vypálila do celé jeho budoucnosti stín.

Řekl jsem jí, aby obrátila tah a zastavila saně. Zbývalo mi udělat ještě jednu věc, i když jsem už po ní nedychtil tak jako kdysi. Tam venku v temnotě, uprostřed ničeho, se všemi těmi hvězdami, které na vás upíraly své horké oči a snažily se probodnout vaši mysl svými tajnými barvami, uprostřed té absolutní opuštěnosti začaly být otázky ničemnosti a hrdinství vzdálené. Nejstrašlivější hříchy i nejčistší ctnosti se uprostřed všeho toho chladu bez slunce scvrknou; ve srovnání s děsivou nelidskostí vesmíru člověku oboje připadá lidsky vřelé a pochopitelné. A tak když jsme dospěli k záležitosti ukončení Samuelsonova života, učinil jsem to, aniž bych se na to těšil, bez oné mstivosti, kterou bych snad mohl dát najevo, kdybychom byli zpátky na Solitaire.

Pomalu jsem přeručkoval k místu, kde jsem ho nechal přivázaného ke vzpěře; zamířil jsem laser na plastové lano, které ho poutalo k saním, a přepálil jsem je. Nohy mu vlály do prostoru a držel se vzpěry rukama v rukavicích.

"Prosím! Panebože, ne!" vypravil ze sebe a reproduktor v mé přilbě měnil paniku v jeho hlase v směšný plechový zvuk; vyděšeně hleděl do dálky mezi vzpěrami rozdělujícími prázdný prostor, do kterého měl zakrátko odcestovat - stříbrné rámy uzavírající tísnivě černé obdélníky, z nichž některé obsahovaly pár ždibců miliardu let starého světla. "Prosím!"

"Co ode mne čekáte?" zeptal jsem se. "Co čekáte od života? Smilování? Nebo povýšení? Podívejte." Ukázal jsem na obzory plné hvězd a poezie, na železnou stavebnici doku, která se začala rýsovat v dálce a narůstala v nesmírnou spleť nosníků posetých bílými světly, na přízračný srpek Marsu pod námi a na žlutý žhnoucí uhlík Slunce. "Toužil jste po Bohu, ne? A kde ten je, když ne tady? Tady máte svoji nesmírnou velebnost." Zamával jsem laserem. "Odstrčte se. Silně. Jestli se neodrazíte dost prudce, doletíme za vámi a poštouchneme vás. Když to budete chtít skončit, můžete kdykoliv otevřít čelní průzor."

Začal škemrat a vyjednávat. "Mohu z vás udělat boháče," řekl. "Mohu vás dostat zpátky na Zemi. Ne do Londýna. Novosibirsk. Jeden z mrakodrapů."

"To určitě můžete," opáčil jsem. "A ode mne by bylo vskutku moudré věřit vašemu slibu, že?"

"Existují způsoby, jak to zaručit," řekl Samuelson. "Není to tak těžké. Opravdu. Mohu..."

"Thirwell se na mne usmíval," připomněl jsem mu. "Zpíval. Je vaše víra tak mělká, že nás ani neoblažíte písničkou?"

"Chcete abych zpíval? Chcete mě vidět poníženého? Jestli je to všechno, co mám udělat, abych vás přiměl vyslechnout mě, udělám to. Udělám cokoli."

"Ne," řekl jsem. "To není to, co chci."

Oči měl rozšířené představou smrti. Věděl jsem, co cítí: celý jeho život byl znenadání vzrušující, vzácný, nový; velikost a prudkost jeho strachu mu málem navracely nevinnost a on byl téměř očištěn a obrácen na víru vědomím, že celá tato smyslná nádhera bude pokračovat navždy už bez něho. Byl to tvrdý okamžik a on si v něm nevedl příliš dobře.

Když začal brečet, vypálil jsem díru do krytu jeho vysílačky, abych ho umlčel. Zakryl si rukou čelní průzor ve strachu, že mu propálím přilbu; odkopl jsem mu druhou ruku ze saní a poslal jsem ho v přemetech pryč ke slunci, zavalitou bílou postavu, která nabývala na černém pozadí své budoucnosti umělého vzhledu, podoby hračky, jako jedna z oněch mechanických opiček, jež se točí stále dokola na plastické hrazdě. Věděl jsem, že čelní průzor nikdy neotevře - čím větší mizera, tím neschopnější je přijmout svůj osud. Bude umírat dlouho.

Zkontroloval jsem Billa - spal! - a vrátil jsem se na své místo vedle Arlie. Znovu jsme se rozlétli směrem k doku. Myslel jsem na Geralda, na rozprchlou stanici, na Billa, ale nedokázal jsem se na ně soustředit. Jako by se mi všechno, co jsem viděl, nastěhovalo do hlavy a moje vědomí už nebyla bouře elektrických impulsů, nýbrž nezměrná černá prázdnota osvětlená droboučkými hvězdami a osídlená čtyřmi dušemi, z nichž jedna teprve nyní začínala poznávat strašlivou osamělost svého nepřítomného boha.

Billa jsme svěřili kapitánovi v doku zaparkované nákladní lodi *Ocelové město*; ošklivé jméno pro ošklivé plavidlo, plné dolíčků, šedivé a neohrabaného vzhledu jako smutný leviatan. Na Solitaire se Bill v žádném případě vrátit nemohl. Tam už si prohlédli záznamy z UOP a věděli, kdo je odpovědný za rozdělení stanice, za téměř sto třicet ztracených životů a za miliardové hodnoty vyhozené do povětří. Bez pana C, který by ho vedl, by nedokázal přežít ani za šťastnějších okolností. Ani na Zemi nepřežije. Ale tam měl aspoň nepatrnou šanci. Korporace neměla nijak zvláštní zájem na tom, aby ho potrestala. S nastalou situací nebyli úplně nespokojeni, neboť je potěšilo zjištění, že jejich bezpečnostní systém fungoval, a starají se prý, jak nás ujistili, aby se Bill dostal do ústavní péče. Věděl jsem, co to obnáší. Zastrčí ho do nějaké velké tmavé budovy s katolickou sochou uprostřed pěstěné zahrady v popředí, kde se bude cítit cize, ztracený mezi vyjícími zatracenci a beznadějně slabomyslnými, a nakonec, z nedostatku důvodů, proč se chovat jinak, sám postižený zatemněním smyslů bude nějakou dobu jen ležet a dýchat, možná čas od času jíst, až to jednoho dne prostě vzdá, dojede na konečnou, odejde za řinčení talířů na

servírovacím vozíku, nebo za divokého křiku přízračně stoupajícího z některého spodního patra, anebo za chvění zimního světla na podlaze z rozpraskaného linolea, nějaké skvrnky jasu, na kterou se bude moci upnout a vše ostatní nechat za sebou. Byla to strašná představa, ale neměli jsme na vybranou. Lidé na stanici by ho roztrhali na kusy.

Naposledy jsme Arlie a já viděli Billa šest hodin před startem *Ocelového města* do vnitřní oblasti soustavy. Nacházel se v cele osvětlené žlučovitě žlutým panelem ve stropě a na sobě měl šedivou lodní kombinézu; ránu měl ovázanou, byl čistý a byl vyděšený. Snažil se nás zadržovat, prosil, abychom ho vzali zpátky domů, a když jsme mu řekli, že to nejde, sedl si se zkříženými nohama na podlahu, kymácel se dopředu a dozadu a bzučel si melodii, ve které jsem poznal "Vesmířana Billyho Vilejše". Očividně už zapomněl na okolnosti, které ji provázely, a na její krutá slova. Arlie vedle něj poklekla a vyprávěla mu o zvířatech, která zanedlouho uvidí. Jsou tam tygři mrštní jako oheň, říkála, sloni větší než malá města, ptáci rychlejší než déšť a vlci s tajemnými světly v očích. Také mluvila o hadech, zelených s rubínovými jazyky, kteří vyprávějí ty nejkrásnější příběhy na světě, a v Měsíčních horách lze zaslechnout tak melodické volání, že se nikdo neodváží pátrat po tvorovi, který je vydává, ze strachu, že by pohled na takovou krásu vykoupil svou smrtí, a vítr, říkála, vítr je také živý tvor a těm, kdo mu pozorně naslouchají, pošeptá své jméno a sveze je kolem světa za jediný den. Ptáci zářiví jako měsíc, velké ještěrky, které vydávají řev, když hřmí, jakoby v odpověď na otázky, bílí medvědi se zlatými drápy a magickými osudy. Měl cestovat do říše divů a ona že od něj očekává, že zavolá a poví nám o všech těch úžasných věcech, které uvidí a podnikne.

Když jsem je tak pozoroval, vnímal jsem ho jasněji než kdy předtím. Věděl jsem, že Arlie nevěří, že to jen předstírá, a spatřoval jsem v tom projev jeho odvahy, tvrdohlavé a čisté touhy žít, která byla pohřbena pod roky špatného zacházení a ústrků. Fyzicky odvážný nebyl, to ani v nejmenším, ovšem já sám jsem věděl, jak snadné je zachovat si tento druh odvahy, který vyžaduje jen jistý lehkomyšlný náhled na život a pár triků, jež vybičují zuřivost do ruda. A pochyboval jsem, že bych dokázal snést všechno to, co utrpěl on, neustálé šikanování a ponižování, neskrývané opovržení, sexuální odmítání, příšernou samotu. Roky. Desetiletí. Bůh ví, že Bill udělal propastnou pitomost, ale my jsme ho k ní dohnali, my jsme mu vyhrožovali a týrali jsme ho a na oplátku -připouštím, že to byl sobecký a zoufalý čin, ale šlo o sobectví v té nejušlechtilejší podobě a o zoufalství v nejmírnějším vtělení- se nás snažil zachránit a přimět nás, abychom ho měli rádi.

Je dost málo vědět o muži či ženě, zda mají odvahu. Možná bychom se toho o Billovi dozvěděli víc, kdybychom mu umožnili vyrůst, kdybychom jeho síle poskytli páky, na kterých by si ji vyzkoušel, a tak se rozvíjel. Ale v tom okamžiku mi vědět to, co

jsem věděl, připadalo víc než dostatečné a otevřelo mě to všem pocitům, které jsem dosud potlačoval, zejména myšlenkám na Geralda. Nahlédl jsem, že můj vztah k němu - a vlastně většina mých vztahů k lidem - byl podobný jako ten, který jsem si vytvořil k Billovi; cítil jsem ostych před skutečným poznáním druhého, před skutečnou důvěrností. Bylo mi do pláče, ale bída byla v tom, že bych plakal jen kvůli sobě.

Konečně nastal čas odejít. Bill se nás chytal, neohrabaně nás objímal, věšel se na nás, ale ne tak zoufale, jak by býval mohl; jsem si docela jistý, že si uvědomoval, že nepřijde žádná amnestie. A také si snad myslel, že si žádnou nezaslouží. Styděl se, věřil, že udělal něco špatného, a tak když se mě ptal, jestli mu dají nový implantát, jestli mu pomohu, aby nějaký dostal, zaujímal zkroušený a vůbec ne náročný postoj.

"Jasně, Bille," slíbil jsem. "Udělám, co budu moci."

Posadil se zpátky na podlahu a dotkl se rány na krku. "Přál bych si, aby byl tady," řekl.

"Pan C?" zeptala se Arlie, která mluvila s mladým důstojníkem; ten právě přišel, aby nás odvedl k saním. "Mluviš o něm, drahoušku?"

Přikývl s očima upřenýma do podlahy.

"Netrap se, miláčku. Doma dostaneš nového přítele. Lepšího než pan C. Nebude ti ubližovat."

"Mně nevadí, když mi ubližuje," řekl Bill. "Někdy dělám věci špatně."

"Všichni děláme věci špatně, drahoušku. Ale není vždycky nutný, aby nam za to ubližovali."

Zíral na ni, jako by jí přeskočilo, jako by si nedokázal představit okolnosti, za kterých po chybě nenásledovala bolest.

"To je svatá pravda," prohlásil důstojník. "A slibuju, Bille, že se o tebe dobře postaráme." Celou dobu ošukával Arlie očima a říkal to jen proto, aby na ni udělal dojem svou lidskostí. Bylo pravděpodobné, že jakmile budeme z dohledu, bude Billa kopat a řvát na něj. Arlie se mu oblbout nepovedlo.

"Sbohem, Bille," řekla a vzala ho za ruku, ale on její stisk neopětoval, ruka mu z jejího sevření vyklouzla a plácla sebou na koleno; už se nám vzdaloval, ustupoval do své soukromé mizérie, neschopný déle udržovat statečnou fasádu. A když se zavřely dveře, první z mnoha, a on zůstal sám v tom chorobně žlutém prostoru, sevřel si hlavu rukama, jako by jeho lebka byla příliš malá pro nějakou strašlivou bolest, začal se kolébat dopředu a dozadu a téměř zpěvavě opakovat stále dokola jako zahořklý mnich odříkávající svou beznadějnou litanii: "Ne... ne... ne..."

Asi sedmdesát devět hodin po zničení UOP a rozdělení Solitaire se vrátila nadsvětelná loď *Perseverance*... vrátila se s tak zlověstnou přesností, že kdyby se stanice nacházela tam, kde původně měla být, byl by přechod lodí z nadsvětelného režimu zničil celé zařízení se všemi lidmi na palubě. Vilejší, kteří snad svými fotofory zaregistrovali nějaké světelné přetížení... vilejší a jeden idiot ukázali, že jsou moudřejší než my

ostatní. A byl to návrat neobvyklý ještě v jednom směru, neboť se ukázalo, že výprava *Perseverance* byla úspěšná. Na opačném konci ničeho čekal nový neposkvrněný svět, zahrada možností, výzva pro naše srdce a maják pro naše duše.

Spojil jsem se s korporací. Ti samozřejmě už ty noviny slyšeli a také si uvědomovali, že kdyby Bill nic neudělal, *Perseverance* a celá její posádka by byli zničeni spolu se Solitaire. Bylo jim potěšením přiznat mu, že je hrdina, a jednat s ním podle toho. Co to znamená? zeptal jsem se. Pocty, novinové články, oslavy, průvody, zněla jejich odpověď. Řekl jsem jim, že jediné, co Bill opravdu chce, je vrátit se na Solitaire. Samozřejmě, prohlásili, podívají se, co se s tím dá udělat. Až bude čas, řekli. Budeme se k němu chovat dobře, nemějte obavy. A co další implantát? zeptal jsem se. Naprosto žádný problém, všechno, co bude potřebovat. Když jsem přerušil spojení, pochopil jsem, že Billův osud jako hrdiny bude jen o málo odlišný od toho, který by ho čekal jako pouhého blázna a zločince. Využijí ho, vyždímají z jeho příběhu všechno, co jim přinese užitek, a pak skončí nepotřebný, odložený, ztracený, zahozený do víru zbytečných, k zániku odsouzených a zapomenutých mas.

I když už jsem - spolu s ostatními - vypracoval plán akce, právě tato obojakost ze strany korporace mě proti ní zatvrdila, a proto jsem se vrhl do jeho uskutečňování. Za několik týdnů *Perseverance* a tři další hvězdolety, nacházející se těsně před dokončením, odletí k novému světu. Na jejich palubách budou obyvatelé Solitaire bez několika nesympatických jedinců, kteří byli zbaveni života, a obyvatelé dalších, menších stanic v pásu asteroidů a na oběžné dráze kolem Marsu. Sama Solitaire i ostatní stanice budou zničeny. Korporaci bude trvat desítky let, možná i celé století, než znovu vybuduje, co ztratila/Doufáme, že než se k nám dostane, zesílíme a vybudujeme společnost bez korporací a Nesmírných velebností, složenou z lidí, kteří se naučili přežít bez kvót a děsivé útěchy Země. Je to starý sen, tahle touha říci: Už ne, už nikdy; vybudovat společnost očištěnou od starých popudů a neřestí, dávných divokých způsobů. Možná je marný, možná jej k neúspěchu předurčuje skutečnost, že do počtu musí být zahrnuti i lidé jako já, lidé používající násilí, lidé, kteří budou dělat, co je nutné, kteří budou ostatní chránit před všemi nepřáteli bez ohledu na morální následky. Přesto je třeba, aby lidé ten sen snili co nejčastěji, a my jsme byli připraveni jej snít.

Tak toto je příběh Billyho Vilejše. A také příběh můj a Arlie, ale nejvíc ze všeho jeho, i když Billův skutečný příspěvek k němu, předivo jeho myšlenek a nadějí, bolest, kterou trpěl, a strach, který překonával, se nedá nikdy vypovědět. Možná jste ho nedávno viděli v holovizi nebo dokonce osobně, jak jede v otevřeném autě na konci průvodu mezi muži v oblecích, líže zmrzlinu a usmívá se, ale ve skutečnosti už odešel do historie, už se stal součástí minulosti a je napůl zapomenut, a až se za ním zavřou ty poslední dveře, možná bude

jeho role v tom všem omezena na pouhou poznámku pod čarou nebo na prostou zmínku jeho jména, to nejmenší znamení, že žil. Ale já na něj budu vzpomínat, ne v památné slávě, ne jako na hrdinu, nýbrž na takového, jaký byl, se všemi jeho nechutnými způsoby a žalostnou podobou. Je nanejvýš důležité zapamatovat si ho takového, protože, jak jsem si uvědomil, pokud se máme zbavit rozporů, které nás oslabují, pokud máme kdy připustit svou strašlivou křehkost, čelit vrozené hrůze a nepohodě našich životů a žít jako silné světlo na obloze, místo abychom ustoupili do temnot, musíme se naučit milovat, přijímat a brát za své syrové, deformované, ošklivé a ubohé zázraky našich dní a ryzí nízkost existence.

Vilejší se na Solitaire vrátili. Nebo spíš se nové kolonie vilejšů usadily na nově spojené stanici, kterou nepokrývaly úplně, nýbrž v polštářcích. Zvykl jsem si procházet se mezi nimi a plít je, jako to dělával Bill; začal jsem se o ně zajímat, zvědavý, jak je možné, že postřehli přilétající loď na celé světelné roky daleko, a měl jsem v úmyslu vzít jich několik s sebou na cestu a pokusit se je studovat. K těm procházkám mě však nevedla ani tak touha po poznání, jako spíš jakýsi druh zuřivé nostalgie, touha zapamatovat si ty okamžiky, které tak změnily směr našich životů, a dobrat se jejich jádra, přemýšlet o Billovi a o tom, jaké to muselo být pro něj, vyděšeného človíčka s chytrým náповědou v uchu, když se octl sám v té hroživé nesmírnosti a upíral oči na ty pestré chuchvalce života u svých nohou. Právě dnes se se mnou na takovou procházku vydala i Arlie. Vypadalo to, jako kdybychom kráčeli po okraji nekonečně tmavého oka posetého triliony barevných střípků a jako by v tom oku bylo vidět všechno z našich duší i ze všech ostatních duší. Připadalo mi, že mohu dohlédnout až na Zemi skrz opar a pěnu oceánského vzduchu a spatřit Billa, jak tam stojí, hledí vzhůru a snaží se nás na tom skvrnitém nebi najít, cítil jsem všechna ta tajemná spojení, která člověk cítí, když potřebuje věřit v něco víc, než o čem ví, že je skutečné, a snažil jsem se namluvit si, že je v pořádku, prochází se ve své zahradě v Novosibirsku a užívá si čerstvého vzduchu s nějakou slabomyslnou ženou tak krásnou, že z toho málem zmoudřel. Ale nedokázal jsem takhle fantazírovat dlouho. Dokázal jsem jen truchlit a k tomu jsem neměl žádné právo, když jsem ho nikdy neměl rád - anebo pokud ano, třeba jen nepatrně, neměl jsem rád jeho osobu, nýbrž to, co jsem od něho získal, co ve mne probudil událostmi, které se přihodily. Snad jen myšlenka, že jsem ho mohl mít rád, mi právem náležela.

Mířili jsme zpátky k přechodové komoře East Louie, když se Arlie zastavila a utrhla samečka vilejše. Kromě pahýlovitého přívěsku byl tmavozelený jako smaragd. Třpytil se, jako by byl kouzelný, a jemné proužky barev jej oživovaly jako glazura.

"Ten je vzácněj," řekl jsem. "Ještě jsem takovou barvu neviděl."

"Billovi by se líbil," poznamenala.

"Líbil, kruci. Pověsil by si tu potvoru na krk."

Posadila jej zpátky dolů a sledovali jsme, jak si začíná

razit cestu přes záhon vilejšů svými pomalými, neohrabanými přemety, odchyluje se od směru, převrací se v letu a málem míjí místo přistání, ale nějak to dokázal, nějak se tam dostal. Usadil se ve stínu nějakého spojovacího zařízení, vystrčil jazyk a snažil se krmit. Dlouho, dlouho jsme ho pozorovali, nepromluvili jsme už ani slovo, ale v prostoru mezi námi visela v tichu malá pravda, ubožátko, které nestálo za pojmenování a možná ani nemělo jméno, nekonečně drobný kousíček pravdy, a my jsme se jí nechali sytit, dokud jsme mohli, přijali jsme její lesk a připojili jej ke svému vlastnímu. Vysáli jsme ji do sucha, vychutnali jsme každíčkou její příchutě, a pak jsme se zavěšení do sebe vrátili dovnitř, abychom se opět připojili ke lži světa.

přeložil Jiří Engliš *ilustroval Jan Štěpánek*